

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
237. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Vasárnap
1932. évi október 16

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldésért; Brassóban és mindazon helységeken, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalón elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Titulescu megérkezett

*Vajda és a külügyminiszter Színájában találkoznak
Egy-két nap múlva eldől, hogy melyikük az erősebb*

Bukarest, október 14.

Titulescu elindult. Titulescu utban van. Titulescu áthaladt Bécsen, majd Budapestén. Utjában egyetlen alkalmat sem mulaszt el, hogy nyilatkozzék. Nyilatkozik a jobboldali francia sajtónak és nyilatkozik a baloldalinak is. Előzőleg még Londonban elhelyezett egy intervjút a Daily Heraldban. Bécsben felkereste az ott tartózkodó Mihály nagyvajdát és hosszasan elbeszélgetett a kis trónörökös-sel. Majd tovább utazott és éjszaka Budapestre érkezett, ahol a pályaudvaron ismét megeresztett egy nyilatkozatot a magyar újságíróknak. A következőket mondta:

— Az a tény, hogy Vajda felajánlotta nekem a külügyminiszteri tárcát és én azt elfogadtam, bizonyítja, hogy nincs közöttünk semmiféle félreértés. Vajda régi barátom, akihez erős vonzalom fűz.

Irónia?

Mivel Budapesttől Bukarestig remélhetőleg nem lesz alkalma újabb nyilatkozatra, foglalkozni össze röviden Titulescu megnyilatkozásait London és Bukarest között.

1. „Megállapodtam Herriotval, a francia és román külpolitikai irányzatot összeegyeztettük”.

2. „Vajda iránt őszinte barátságot érzek. (Tegnap éjszaka Vajda táviratot is kapott tőle, amelyben biztosítja együttműködéséről és őszinte akaratáról, hogy együtt dolgozzon a kormánnyal.) Köztem s a kormány közt nincs ellentét.”

3. „Románia nem ugyanúgy áll szemben a szovjettal, mint szövetségesei. A Kellogg-paktum többet ér, mint a meg nem támadási szerződés és maradjunk meg mellette”.

4. „Franciaország nem kényszeríti Romániát, hogy megállapodjék a szovjettal”.

5. „Utasítottam Caderét, hogy menjen Genfbe, ahol majd megkapja utasításaimat Bukarestből a tárgyalások folytatására Litvinovval.”

Mondhatunk-e egyebet, ezekre a nyilatkozatokra, minthogy ellenmondók, sőt kétszínűek? Számos kijelentés többé-kevésbé világosan elutasítólá hangzik a szovjettal való egyezményt illetően, holott a Herriot-Vajda álláspont világosan a paktum megkötését kívánja.

Berlini jelentés szerint Moszkvában nagy idegenkedéssel fogadták a hírt, hogy Titulescu külügyminiszter lett. A Kremlben a szovjet és a meg nem támadási szerződés elszánt ellenfelének ismerik Titulescut. A szovjetkormány táviratozott Dvrgalevsky párisi orosz követnek, hogy kérje fel a francia külügyminiszteriumot, birta rá Titulescut álláspontja megváltoztatására, nehogy ismét meghiusítsa Litvinov tárgyalásait.

Bukaresti kormánykörök változatlanul kitartanak a meg nem támadási szerződés mellett, sőt kijelentik, hogy ha Titulescu még mindig makacsodik, akkor —

nem lesz külügyminiszter.

Titulescu pénteken délután ötkor érkezik Színájába. Vele jönnek a többi „párttűtök”, Mihalache, Madgearu és Lugosanu is. Vajda miniszterelnök előre odautazik s valószínűleg együttesen jelennek meg a királvi kihallgatáson. A

nagy leszámolásnál jelen lesz Maniu Gyula is. A pártvezér, mint tegnap közöltük, visszautazott Badacsonyra, de tegnap táviratot kapott Mihalachetól, a melyben Titulescu, Madgearu és Mihalache Színájába hívják. Maniu valószínűleg csak szombaton érkezik Színájába.

Titulescu Színájában

Lapzártakor jelentik: Titulescu reggel hatkor átlépte az országhatárt. Bihar-püspökin átutazott Színaja felé. A társaságában levő Mihalache, Madgearu és Lugosanu nem szállnak ki Színájában. Ugyátszik, a nagy kimagyarázkodáson csak Titulescu és Vajda lesznek jelen, aki délután félháromkor autóján Színaja felé indult. Mára tehát vége szakad a több mint egy hete húzódó diplomáciai komédiának s kiderül, hogy: 1. lesz-e szerződés a szovjettal, 2. nem hiúsul-e meg az utolsó percben Titulescu külügyminisztersége, 3. nem áll-e be esetleg kormányválság.

A kormány hivatalosan jelenti:

Románia pontosan fizet

Bukarest, október 14.

Több külföldi lap azt a hírt terjesztette, hogy Románia beszünteti külföldi kö-

telezettségeinek fizetését. A kormány tegnap hivatalosan megcáfolta ezeket a híreszteléseket. Románia pontosan fizet tovább.

A Komintern megállapította:

A kommunizmus melegágyai azok az országok, amelyekben legnagyobb a munkanélküliség

London, október 14

Moszkvából érkező bizalmas jelentések szerint a Komintern, titkos ülésen részletesen foglalkozott a világhelyzettel és megállapította, hogy melyik országokban van a legjobb talaj a kommunista forradalmi propaganda számára. Ezek az országok: Anglia, Németország, Magyarország, Jugoszlávia déli része, a balti államok és Románia.

A Duna-medencében Magyarország vezető szerep illeti meg — mondta Herriot bizalmasa

Páris, október 14.

Szenzáció erejével hatott Gombastid francia képviselőnek, Herriot bizalmasának megnyilatkozása, amelyet az egyik párisi lap közölt. Francia részről ez az első és komolyabb megnyilatkozás, amely a revízió mellett szól. Gombastid cikkében beismeri, hogy a békeszerződések igazságtalanul bántak el Magyarországgal.

— Franciaország, — ugymond a cikk — ma már nem ragaszkodik százszázalékosan a békeszerződések által teremtetett helyzethez. Franciaország érdeke elsősorban az, hogy a Dunamedencében végre

béke uralkodjék s ennek a békének megteremtésében Magyarországot kétségtelesen vezető szerep illeti meg.

Jólesőleg említi meg a cikk, hogy 1871-ben, amikor Franciaországot a német imperializmus megcsönkítette, egyedül a magyar parlamentben adtak nyílt kifejezést annak, hogy Németország eljárását helytelenítik.

Gombastid képviselő szimpatikus gesztusának tulajdonítható az a beszéd, amelyet Gombos Gyula magyar miniszterelnök a parlamentben elmondott s amelyben Franciaországnak Magyarországra iránt tanúsított jóindulatát vázolta.

Történelmi konzekvenciák

Irország és Jugoszlávia még a térképen is messze esik egymástól s valószínűleg olyan sok a különbség közöttük, mintha nem is egy földrészen volna ez a két országrész.

Az Írországi Belfast városban lejátszódó viharos események, amelyeknek során a munkanélküliek tízezrei szálltak szembe a karhatalom gummitoltjaival, kardlapjaival és tankjaival, ott születtek meg tulajdonképpen abban az évszázados küzdelemben, amelyet a hagyományos brit politika folytatott a szabadságukat fanatikusán feltűtő és sürgető irekkel szemben. Ennek a harenak egyik eszköze volt az a gazdasági elnyomás, amellyel az angolok sakkban tartották és leigázták az ireket. Súlyosan esik a latba a belfasti események elbírálásánál az a körülmény, hogy De Valera szabadsáspárti és a kommunista munkások egy barrikádon harcoltak a karhatalom ellen. S ez a tény jelzi azt is, hogy a belfasti munkanélküliek többnapos zavargása, sortűzeikkel és rombolásokkal nem pusztán kenyér-harc volt, hanem egy elnyomott kisebbségnek tekinthető testvérnép újabb nekirohánása a szabadság elérhetetlen déli bájjának.

Ugyanez áll a szerbiai eseményekre is. De nem felejtjük el, nem arról van itt szó, hogy a békeszerződések születési klinikáján nagyvajadások között világhozott szörnyszülött, a jugoszláv nemzeti állam legtöbbet veszített páriái, a horvát parasztok unták volna meg a nagy szerb elnyomást és kizsákmányolást, melyet a szuronyhegyre tűzött gondolat és szolásshadszárny tett elviselhetetlenné. Délserbia őslakói épp úgy harcolnak a szerb zsandárok és komitációs tagok ellen, mint a horvátok.

Ha csak a horvátokról volna szó, akkor is tisztá és világos volna a helyzet képe. Igen, a paralízisben elhalt Wilson fantazmagóriájából világmegváltó doktrinává előlépett önrendelkezési jog melegágyában fogant gyermek, a jugoszláv nemzeti királyság már többé nem tartotta magát tovább. Az a másféltizedes hazugság, hogy a szláv nyelvokon alapja lehet a különböző tradíciók, kulturák és ami a legfontosabb, a különböző gazdasági rendszerek pilléreire felépült népek egy kalap alá való csoportosítása, most már végképp tisztázódott. Wilson szabadságot ígért az „elnyomott” népeknek és az agyalágyult világmegváltó tantételét nemzetközileg rafifikált ténné tették a nagyhatalmak. Akkor ez volt a diplomáciai rezon szabadságot adni s nem tudjuk, hogy az ilyen kétesértékű ajándékokat hogyan és milyen formában raktározzák majd el a történelem vitrinjében.

A szerbiai események azt igazolják, hogy a wilsoni szabadság szép és csaléti kes maszlag volt, amelytől most kezdenek nem kergülni, de ébredezni a becsapott népek. És ha Szerbia sivar vidékeinek melegebb színt is ad a polgárháború ütközeteiben kiontott embervér, ez a szín legyen figyelmeztető a négy világtáj minden nemzeti állama felé:

A wilsoni szabadságból most már valóban emberi szabadságot kell teremteni és a szabadság fikciója helyett az élő és éltető emberi élet kereteit kell megnyitni azok előtt, akiknek jó 15 évvel ezelőtt megadták az önrendelkezési jogot.

A történelem ma kissé gyorsabban halad, mint a világháború határijelző oszlopáig terjedő időkben. És konzekvenciái gyorsabban, váratlanabban és könyörtelenebben bujnak ki a megígért és valóban meglevő szabadságideált elleplező hazugságok leppei alól.

HALLÓ, ITT RÁDIÓ

B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor
Mesefa és környéke

Az irodalmat úgy képzelem, mint egy óriási, terebélyes fát, mely az élet izzó Szaharájában árnyat adó menedékként áll az enyhet keresők rendelkezésére.

A fa lombja közt pedig a madárlóg minden faja képviselve van, tarka, zajos seregként.

Ez az írók meg a költők hada, kik ebben a kis birodalomban élnek, vagy oda szállanak vissza, ott bujnak össze vagy veszekednek, szeretnek, vagy gyűlölnék, szaporodnak, vagy társalankodnak, fészkelnek vagy fészket rombolnak, úlmódoznak, lepotyognak.

Egy közös vonásuk van — közös nevező —, hogy mindnyájan — életükben legalább egyszer — hangot hallatnak. Ez különben a kritériuma annak, hogy a fán ülhetnek.

Ez a hang lehet spontán vagy átgon-dolt, lehet egyéni élmény visszhangja vagy osztálysors szócsöve, lehet az öröm harsonája vagy a bánat bugása, lehet lenyűgözően egyéni szólam vagy csak egy erősebb hang a hasonló rezgésszámúak közül, lehet piros rikoltás vagy szürke kisérlet, tömegekhez szólhat vagy csak a kiválasztottak értik meg.

Mindegy: a fáról jön a hang, ha nem tetszik nem hallgatom meg, a többi a madarak dolga. Minden hangnak van létjogosultsága egészen addig, amíg nem akar kizáróan nekem dalolni. A többi aztán már az én dolgom: vagy bedugom a fülem vagy agyonverem a madarat, ami nem egy kegyellenség, mert attól még teszem azt, egész kiváló borügynök lehet az illetőből.

Folytatva a képet: a madárkák a fán ülnek.

Egyik magasán fent az ágak közt magányosan és pihaverően dalol. Sose száll le a földre, még csak le se pillant. Azt hiszi, ő nan a legmagasabban és igyekszik megérteni a végtelent. Nem veszi észre, hogy a felhők felett emberek kopolyog-nak és az ég makulátlanok nélt kékjén egy kis pötty van, egy kis aluminium pötty, melyben emberek már birkóznak is a végtelennel. És szomorú lesz ez a magányos madárka ott a végtelen szomszédságában, mikor palakt a földről felordít neki, hogy tessék arrább menni, mert tőle nem lehet látni azt a pöttyöt. És a madárka dühös is lesz, hogy miért froclizzák és leizen a földre és az izenet egy keménykalapon koppan és Grün azt mondja Sparcnak: Hallotta? Szabó Dezső megint levágta Klebit.

Lejebb egy villámhárítóval ellátott, okleveles ágon két molett madárka dalol-gat. Kettőn egy szótartó fujnak. Bizo-nyára azért, hogy a hamis hangokat egy-másra foghassák. Az emberek csak este, a Színházi Ezaztánazélet megjelenésekor jönnek rá a tünemény magyarázatára, mikor is olvashatják, hogy a Bus Fekete —Goth pár egy gótné-stíli darabot épít-tett fel honfiak polgárok talpra magya-rázati nem is kell a darabhoz.

A köpetkező madárka egy különbejá-ratu, saját villannyal, állomással, kikötő-pel, önálló sztratoszférával, öletütlevény nyel ellátott ágon csinál úgy, mintha da-lolna. Már nem is dalol. Egy gramofon van mellette, melyen régi Molnár-lemeze-keket játszik le — visszafelé. Azt mondják, hogy ha az ember fejével lefelé hallgatja, egész jól kivehető a melódia is. A Szín-házi Életlen szerint a világ csak ezekért a visszafelé lejátszó Molnár-lemezek ked-vért fordult fel. Hanem megéri. Föltét-len megéri. Naivákkal táplálkozik.

A legnyugatibb ágon a gloire fényében sűtkérezik egy szárnyas a lá français. Egy kissé hervadó szárnyas az őszben, melyben már a nyár csontváza zörög. Ez az őszülő szárnyas ebben a zörgésben. És a szeme kékjét vágyak hiújják a Place de Concorde egyik ezüstberegűlő hát a nya-palya folytassa-e, mikor tegnap megint megértette egy bűdös paraszt, hogy mit akartam mondani. — Tollára nagy gon-dot fordít, novelláit magyarra fordítva fogyasztják, tojásait a Lipot-városban vitrinekben őrzik. Tudományos neve: El-comorito Dejeu.

E fán bujt ki a tojásból költöző mada-runk, Fodor László. Dr. Szabó Juci köl-tötte ki és feltűnő hamar megtollasodott. Most a tükrök előtt megcsókolta a muzsát, mikor is rájött, hogy az illető holgy meg-csalja őt. Fodor nem adta be a válópört, de most állandóan azt dalolja: „miért is csókoltál meg, hogy ha nem szeretél”. É madarunk fészekzhagyó. Magyarorszá-gon tojik és külföldön költ. A hazai ma-dárkák elől mind elkölti a zsiros tantiém-falatokat. Ellenben...

Egy szegény ember körül — ki még az ágot is huzza — hapi nyolc cikk-cakk-ban repdes Szépíke. Egyszerű kis halk-

Belfasti frontról jelenítek:

Ir köztársasági csapatok fegyverez-ték fel a lázongó munkásokat

Belfast, október 14.

A munkásnegyedek lakóinak lázadását a hatóságok elfojtották ugyan, a helyzet is nyugodtabb valamivel, de azért a légkör még mindig igen viharos és feszült s a jelek arra mutatnak, hogy a zavargások adott pillanat-ban megismétlődhetnek. A zavaros helyzetre való tekintettel az élelmiszerkereskedők egy-előre nem mernek semmit sem szállítani a munkásnegyedbe, mert attól félnek, hogy a szállítmányokat egyszerűen elrabolják.

A hatóságok állandóan házkutatásokat tar-tanak a zavargó negyedekben, mert bebizo-nyosodott, hogy a több napos utcai harcok-

ban a kommunisták és az ir köztársasági had-sereg tagjai is fegyveresen vettek részt és a munkásokat ők látták el fegyverrel és lőszer-rel. Most az elrejtett fegyverek és lőszer-ek után kutatnak.

Annak ellenére, hogy a városban aránylag nyugalom van és nyílt zavargás már nem történt, a délután folyamán egy többtagú fegy-veres banda megrohanta az egyik belfasti pósthivatalt és csikágoi mintára ki akarta rabolni. A pósthivatal tisztviselői azonban nem vesztették el bátorságukat és kalapá-csokkal, irodai ollókkal és itatóssokkal ellen-támadásba mentek át és rövidesen ki is ver-ték a banda tagjait a hivatalból.

Anglia mindenáron meg akarja tartani a „kis” leszerelési konferenciát

London, október 14.

Herriot és MacDonald tárgyalásairól a leszerelés ügyében még nem adtak ki jelentést. Kiszivárgott hírek szerint a francia miniszterelnök egyre hangoztatja, hogy hajlandó eloben elismerni Németország jogát az egyenlő fegyverkezéshez, de nem engedi, hogy a német hadsereg hadikészültségét ténylegesen növeljék. Ez ellenkező a leszerelési konferencia elveivel és céljával. A tanácskozások szakadatlannal folynak. Herriot MacDonaldnál volt reggelin és Simon külügyminiszter-nél ebéden, miközben folytatták az eszmecsere-t.

Újabb jelentés szerint kormánykörök szűkszavú nyilatkozatot tettek a Herriot —MacDonald-tárgyalásokról. Hangsúlyozták, hogy most csak előkészítő megbeszé-lések folynak. Az angol kormány el van szánva, hogy sem elhalasztani, sem meg-hiusítani nem engedi a „kis leszerelési konferenciát.”

Kié a föld?

Negyven hold földért agyonverték egy egész családot

Csernovic, október 14.

Beszámolt a B. L. arról a borzalmas rablógvilkosságról, amely a Csernovic melletti Comaresti községben történt. A két Veronovski fivér megölte Ilie Baliste munkást, két kisgyermekét, s vadházastársát sulvosan megbesebitet-tek.

A rablógvilkosságról most a követke-zők derültek ki:

Ilie Baliste 30 éves munkás néhány évvel ezelőtt beleszeretett Grabnic Eudoscia 24 éves asszonyba. Összeköltöztek. A vadházastársának két gyermekeük született Dionisie és Nichifor.

Néhány hónappal ezelőtt meghalt Grabnic Eudoscia édesanyja, aki után egy ház és 40 hold föld maradt öröksé-gül.

Ekkor jelentkezett a két Veronovski testvér is, akik unokái voltak az öreg-asszonynak és ők követelték az öröksé-get, azzal érvelve, hogy Grabnic Eudoscia törvénytelen házasságban él s így nem érdemli meg azt.

Természetesen azok sem akartak le-mondani a hagyatékról, pereskedésre ke-rült a sor s a pert Grabnic Eudoscia ja-vára döntötték el.

Ettől a pillanattól kezdve a két Vero-novschi bosszút esküdött.

Vasárnap éjszaka Baliste ablakán ko-pogtattak. A férfi kinézett s a Veronov-schi fivéreket látva, pillanatnyi habozás után kinvitotta az ajtót.

Veronovski Alexe berontott, nyakánál fogva a földre teperte Balistét, majd kést rántott s azzal addig szúrta a sze-rencsétlen embert, amíg meghalt.

Közben az asszony a másik szobából megdermedve látta, mint törnek életük-re. Gvorsan két kisfia védelmére sietett

szávu madár. Olyan halk, hogy az ember csak a szemével hallja. Olyan halk, hogy valószínű még életében hallhatatlanná lesz. Sójahajból szegény gyerekek részére, — kiknek még egy rongy kis perenyis-tállóra sem telik, — ponnilovakal fujnak fel irodalmi eseményre. Könyveiből por-rátört éjszaka hozzáadásával tintát készí-tenek, mellyel eldolgazott kezű, szétro-nyolódott vacak kis masamódok irhatnak a levendula illatu sóhivatalba. Langy sa-jnálkozását felfözve, szürve, kis ecettel, állandóan elbukáshoz segélyezettek ré-szére osztják ki. Az elbukott a masszát lehűti és ráteszi arra a helyre, ahol meg-ütötté magát. (Ha például az Affiz-pa-lota márványlépcsőin bukott el, akkor oda). Majd kijön a mese-fa alá és az iro-dalom szociológiai ágára felkötöi magát.

s a testével fedte el azokat. A két meg-vadult fivér azonban eldobta az asz-szonyt az utból s azt kiabálva, hogy: „az utolsó sarját is el kell pusztítani en-nek a családnak”, a két gyermeket a falhoz vágják. A bestiális gyilkosok a leg-borzalmasabb kinokkal végezték ki a két ártatlan gyermeket. Előbb addig ütötték fejüket a falba, amíg eltört, majd késsel szinte darabokra vagdalták őket. S ezt anyjuknak végig kellett néz-nie. Mikor a gyerekek meghaltak, a asz-szonynak mentek neki. Előbb kékre-zöldre verték, majd jobb lapockájába szúrták a kést, amit ki sem huztak, ha-nem eltűntek a sötétben.

Időközben hajnalodott s a falusi járó-kelek hangos jajveszékeltésre lettek fi-gyelmesek, amely Balisték házából szü-rődött ki. Értésítették a csendőrséget, amely azonnal a helyszínre ment. Ott borzalmas látvány fogadta azokat.

Vértől elborítva, holtan feküdt Baliste Ilie s mellette eltorzítva két gyermekének holtteste. Az asszony eszméletlen állapot-ban a késsel testében ordított.

A csendőrök rövidesen megállapították, hogy kié a gyilkoló kés, amelyet otthagytak s abban az irányban kezdtek meg a nyomozást. Időközben az áldozatokat el-temették, Gabnic Eudosciát kórházba szállították, ahol pár percre magához tért, elmondta a gyilkosok neveit, majd ő is meghalt.

A csendőrség aztán tegnap este elfogta a kegyetlen tetteseket, akik mindent be-vallottak.

Mikor megláncolva a rendőrségre vit-ték őket, a csendőrség csak nehezen tudta megakadályozni, hogy a lakosság meg ne lincselje a két bestiális gyilkost.

Ettől meggyógyul. Akkor már lapzártá, Szépíke behunyja tollait, megnézi az „arany órát” és aztán belehullatja köny-nyeit a pesti éjszakába...

A következő ágon Hunyadi Sándor csi-pegeti a „Feketeszaru cseresznyét”. Mikor a pesti írógárda már nagyon megfeküdte a közönség gyomrát, a Vigszínház a kö-zönségnek beadott egy jó adag Hunyadi-t. Így legalább érthető az az óriási könyv-termés Pesten...

Hunyadi mellett Indig Ottó csipegeti a „Torockói menyasszonyt”. Hát ez már igazán gusztus dolga: így nyilbánosan... c...c...

Zilahy Lajos: Kakas, mely délben éb-red.

Hatvani Lili: libamáj-pástétom eau de Cologne-val és szárított szekszepillel

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdal-mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tar-talmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kap-ható gyógyszerárakban és drogé-riákban. 1777

Elfogták Brassóban a háromszékmegyei pénzhamisítókat

Brassó, október 14.

A brassói rendőrség elfogta Deák La-jos és Deák György háromszékmegyei embereket, akik hamis ezüst száz lejese-keket hoztak forgalomba. Deák Lajos 25 éves mechanikus bevallotta, hogy a pénzt ő maga készítette olomból. Mindössze negyven darabot csinált, amelyet átadott apjának Deák Györgynek, hogy Kovász-nán próbálja azt elhelyezni.

A hamisítások azonban olyan kezdetle-gesek voltak, hogy azonnal ráismertek. Mindkettőjüket átadták az ügyészségnek.

Kommunista lázadás tört ki Bulgáriában?

London, október 14.

Athénen keresztül érkezett jelentések szerint Bulgáriának déli részén kommu-nista lázadás tört ki, amely olyan erősnek bizonyult, hogy a bolgár hadsereg egy részének tisztjei a határon át Görögország területére menekültek, miután életük a le-gényiségnek a forradalmárokhöz való csatlakozása miatt veszélyben forgott.

Londonban a hírt egyelőre fenntartás-sal fogadták és közölték a lapok.

10 millió pengővel

kevesebb a budapesti költség-vetés, mint tavaly

Budapest, október 14.

A magyar főváros képviselőtestületé-nek közgyűlése csütörtökön foglalkozott Budapest új költségvetésével, amelynek végösszege 169 millió pengő bevételt írá-nvozt elő. Ez az összeg 10 millió pengővel kevesebb, mint a múlt esztendei költség-vetés. Az új költségvetésben a kiadásokat összhangba hozták a lecsökkentett bevételekkel. A magyar főváros tanácsa reméli, hogy a redukált költségvetés megfelel a polgárok sokat csökkent ter-herbíróképességének.

Sztrájkolnak a növen-dékek, mert a tanárok nem értik a mestersé-güket

Silistra, október 14.

A silistrai bolgár magánliceum tanulói-nak szülei sürgőnyt menesztettek a köz-oktatásügyi miniszternek, amelyben be-jelentik, hogy gyermekeik négy napja sztrájkolnak.

A sztrájk oka, hogy a kinevezett taná-roknak nincsenek kvalifikációik s azok egyáltalában nem veszik komolyan a ta-nítást. A tanuló ifjuság követeli, hogy képesített tanárokat nevezzenek ki. A közoktatásügyi miniszter vizsgálatot in-dított az ügyben.

(kekszepillel).
Móricz Zsigmond: bölönbika — pizsa-mában.

Lakatos László: töviszsuró gébics.

Mécs László: poulard á la Hongroise.

Erdős René: paradicsom-madár — fű-gefalevélel.

Karinthy Frigyes: ...! (Tetszetek hal-lani? Nem? Mégegyszer:!) ...!

Herczeg Ferenc: sas — tolokocsiban.

Babits Mihály: fekete hattyu, fehér pő-zen, lila pettyekkel.

Kodolányi János: légyapirhoz ragadt fülemile.

Itt a szerkesztő azt mondta:

— Kedves Tomcsa, hagyja abba, most

vetjük a hírt, hogy óriási panamára jött tek rá a panamázusok körül.

GÉP ÉS LÉLEK

Valamelyik távoli szobámban szól a rádió. Egy régen elhunyt, nagy zongoraművész Beethoven Holdfény-szonátáját játssza, úgy, ahogy életében, mert annakidején ezeket a hírnagyokat — hiánytalanul megörökítette a hangrőgép. Ma a lemezeket csak be kell kapcsolni a gramofonba, hogy a rádió a világhírességre segítségével feltámassza művészetét és szétröptesse minden országba, minden városba és faluba, az egész világra.

En is hallom, — sajnos — túl élesen. A szobámba beáramlik dolgozószobámba és zavar. Tollam elakad. Már percek óta tetlenül libeg a kéziratpár fölött. Mondataim összegubancolódtak. Egy darabig némán tűnök. Hagyom, hogy lassan gyűljék bennem a méreg. Aztán kiderül, hogy zárják el a rádiót.

Ismét csönd van, áldott, boldog csönd. Tollam megindul a roham azután, amit érzek gondolok. De alig írok valamit, fönn, valamelyik emelet ablakából megszólal egy zongora. Valaki Mozartot játssza, a C-dur szonátát.

Leteszem a tollam. Várom, hogy bosszankodni fogok. De ez — nem kis meglepetésemre — nem történik meg. Hallgatom a zongorázót és nem eszük be ablakomat. Most már az igazat, hogy miért nem bosszankodom? Följárkálva, így töprengök:

— Érdekes, hogy a zongoraszó sokkal erősebb, mint az előbbi. Egyenesen átszáll hozzám a nyitott ablakból és verdesi dobhártyámat. Voltaképp tehát dühöngtem, tajtékoznom kellene. Mégse teszem. Vajjon mi ennek az oka? Vizsgáljuk meg rendszeresen. Beethoven jobban szeretem, mint Mozartot. Azt egy világhíres művész játszotta, tökéletesen. Ezt egy műkedvelő, gyarló. Sokszor ujrakezdi, ismét egy-egy részletet. Megbicsaklik és mekilendül. Földre bukik és fölszárnyal. Nem „művészi” játék, a szó elfogadott értelmében. A másik a „művészi”, melynek szílamai-futamai úgy peregnék mint a gyógyszerem. Mégis a művész zavar és a műkedvelő nem. Talán azért, mert ez a műkedvelő itt a szomszédban játszik és nem személytelen valaki, hanem egy ember, aki elsőtedő szobában ábrándozna, esetleg rám is gondol és öntudatlanul utatleg nekem is zongorázik. Közöttünk élő, közeli levegő hullámoz, összekapcsolva lelkünket. És ez nem közönyös. Ez teremti meg az igazi művészetet, sokkal inkább, mint a tárgyi tudás. Arra gondolok, hogy ki lehet zongorázó szomszédom, hogy nő-e, férfi-e, hogy milyen az élete, hogy mi vonja minden nap a zongorához, hogy mit keres a művészetben és minden hang, melyet megüt, színt és lényt kap ezáltal. Arra gondolok, hogy egy ember zongorázik, aki él. Arra gondolok, hogy újai nemsokára el fognak fáradni és abbahagyja. De a gép nem fárad el soha. A gép, mely egy halott művészt közelebb, gyűlöletes és gyűlöletessé válik az a halott művész is, akit megszólaltat. A gép az örökkévalóságot is mulandóvá teszi és a tökélyt is meguntatja. Ha egy ember fölemel egy mászt, elcsodálkozom, de ha egy gép fölemel szót, oda se nézek. A művészetet is csak gyarlóságunk, emberi erőfeszítésünk és botlásunk lehetősége tölti meg tartalommal. Egy halhatatlan isten nem lehetne költő. Verset föltétlenül érdektelenek volna és rosszak. Az embereknek az el-nem-muló égbolt alatt, az örökkévaló sziklák között a halál adja meg nemesi levelüket. Csak azért lehetnek halhatatlanok, mint alkotók, mert megalkotnak. A gép pedig csak azért véges, mert végtelen, mint a semmi. Kosztolányi Dezső

— Csicserin nem politizál többé. Párisból jelentik: A párisban megjelenő orosz emigránsok lapja híradása szerint Csicserin volt orosz népbiztos visszavonult a politikai élettől és minden idejét a zenének akarja szentelni. Csicserin havonta 350 rubel nyugdíjat kap és ingyen lakást az államtól. Ugyanaz a lap jelenti, hogy Sokolov a londoni orosz követ kategórikusan megtagadta, hogy Oroszországba visszatérjen.

ABC utasok részére

- A:** Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú BRISTOL szállodában,
- B:** mert olcsó áron nyújt mindezt: szép szobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.
- C:** Mindezt (szobát, teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja.

OKTÓBER 16.

Üzlet lett a trafikrablás

Focsaniban kloroformos banditák kiraboltak egy dohányüzletet

Focsani, október 14.

A napokban adtunk hírt a jasi kloroformos trafikrablásról s most Focsaniban ismétlődött meg szinte hajszálra ugyanaz az eset. Tegnap délután 5 óra tájt két jól öltözött fiatalember lépett be a város központjában levő Botez-trafikba és különféle finom cigarettát kért Marcus Liza elárúsitónótól. Míg a gyanútlan nő a kiszolgálással foglalatzkodott, egyik fiúrur hirtelen zsebkendőjét rántott elő zsebéből és Marcus Liza orra alá szorította. A leány

azonnal kábultságra esett. A rablók hamarosan kirabolták a fiókokat, összeszedtek minden pénzt, nagy csomó bélyeget és dohány-neműt csomagoltak össze és pillanatok alatt eltűnnek az utca forgatagában.

Nemsokára belépett az üzletbe a leány asszony-nővére, aki rémülten látta, hogy hűga elterülve, nehéz lélegzéssel alszik. Magához térítette, majd rohant a rendőrségre. A nyomozás megindult. A rendőrség azt hiszi, hogy ugyanaz a banda működött több moldovai városban, mert „módszerük” teljesen azonos.

Temesváron sulyosan elverték és gyalog kísérik most vissza Kolozsvárra Nagy István ismert baloldali író

Temesvári előadásának hallgatói közül 15 maradt fogságban

Temesvár, október 14.

Beszámoltunk arról, hogy a temesvári rendőrség szétosztatta Nagy István baloldali író temesvári előadásának közönségét és ötvennégyet közülük őrizetbe vettek. A kihallgatások során nagyrészt elbocsátották, továbbra is a rendőrség őrizete alatt maradt azonban tizenöt ember, munkások és intellektuelek, akiket már át is kísértek az ügyészségre. Ezek a következők: Ugropetz Matild, Szimin Teréz, Klein Julia, Magyar Eszter, Magyar Tivadar, Kelemen József, Kolun Béla városi tanácsos, Frank Béla, Durko Mihály, Lövy Sándor, Sipos Vilma, Kolumbán Marcella, Gedő Mihály, Niedel

Schirk, Dürer munkások és még mások.

Nagy felháborodást kelt, hogy a kihallgatások folyamán többeket sulyosan bántalmaztak, mert nem akarták aláírni azt a nyilatkozatot, amely szerint kommunista gyűlést tartottak.

Merbl József gimnazista, Merbl Arnold ismert építész fia, Wolf Ernő Józsefvárosi kereskedő és Salzberger Mór magántisztviselő estek a rendőri terror áldozatául.

A letartóztatásban maradtak ellen a vizsgálatot Nicolaus Georg ügyész vezeti. Nagy István a rendőrségen szintén sulyosan elverték és gyalog kísérik most vissza Kolozsvárra, olyképpen, hogy őrsről-őrsre adják.

Temetik Klebelsberg grófot

A kormányzó, a kormány, a diplomáciai testület és a magyar élet előkelősége volt jelen a gyászszertartáson

Budapest, október 14.

A Nemzeti Múzeum oszlopcsarnokában ma délelőtt tartották meg a temetési szertartást Klebelsberg Kunó grófnak, a volt Bethlen-kormány kultuszminiszterének ravatalánál. A gyászszertartáson megjelent Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, Gömbös Gyula miniszterelnökkel az élén a magyar kormány, Bethlen István gróf vezetésével az egységespárti, a diplomáciai testület, a képviselőház és főrendiház küldöttsége, a kulturális intézmények és egyesületek képviselői és egy beláthatatlan embertömeg, amely a halott államférfiúnak adta meg a végtisztességet.

A gyászistentisztelet Beethoven III. szimfóniájával kezdődött, amelyet Dohnányi Ernő dr. vezényelt. Ezután Homan kultuszminiszter a kormány, majd Bethlen István gróf a Bethlen-kormány nevében bucsúztatta el Klebelsberg grófot.

Bethlen könnyektől fátolozott hangon mondta el bucsúszavait s beszédében arra mutatott rá, hogy életében ugyan sok támadás érte Klebelsberg grófot, mint mindenkit, aki kulturmunkát akar kifejezni, de az utókor igazolni fogja a meg nem érdemelt támadásokkal szemben.

Elhalasztották

a román-osztrák kereskedelmi szerződés életbeléptetését

Bukarest, október 14.

A kereskedelmi minisztérium közlése szerint az osztrák-román kereskedelmi egyezmény életbeléptetését az osztrák kormány kívánságára bizonytalan időre elnapolták. Az egyezménynek 12-én kellett volna életbelépnie. Az osztrák kormány elhalasztó kérésének indoklásáról nincs jelentésünk.

Lemondott Galsworthy a Pen-klub elnökségéről

London, október 14.

Óriási feltűnést keltett, hogy Galsworthy, a világhírű angol író, lemondott a Pen-klub elnökségéről. Galsworthy a klubvezetőséghez intézett levelében csak annyit közöl, hogy 1933 január 1-től kezdve nem vállalhatja az elnöki tisztet, elhatározásának okáról azonban semmit sem ír.

Orosz áruk Bulgáriában

Szófia, október 14.

Tegnap két szovjetdelegátus érkezett ide, akik tárgyalásokat kezdtek a kormány és pénzügyi körökkel orosz áruk Bulgáriába való behozatalára vonatkozólag.

Megölte magát, mert nem tudott aludni

Budapest, október 14.

Hort Edéné 46 éves takarítónő a Molnár-utca 33. számú házban levő lakásán megmérgezte magát. Mire rátaláltak, meghalt. Búcsulevelet hagyott hátra, amelyben megírja, hogy hosszabb idő óta nagyfokú álmatlanságban szenved és ez felrölte idegeit. Állandóan altatószerekkel kellett élnie. Megunta az életét, összegyűjtötte az altatóporokat és egyszerre bevette. Azt is megírta búcsulevéiben, hogy haláláért senkit sem terhel a felelősség és kéri, hogy holttestét ne boncolják fel. A holttestet be szállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

660 iparosból 400 beadta az iparát

Nagyszalonta, október 14.

Szomorú tényt vet Nagyszalonta gazdasági helyzetére, hogy a város

660 iparos közül ez év folyamán 400 adta vissza az iparengedélyét.

A legtöbben közülük régi cégek, amelyek valamikor Nagyszalonta ipari életének fontos tényezői voltak.

Loebe Elvira zongorahangversenye

Brassó, október 14.

Tegnap este, a brassói Honterius-aulában kósolót adott Loebe Elvira abból az interpretáló művészetből, amellyel a fiatalok az előadó művészetbe is modern ízt és zamatot visznek bele. Loebe Elvira egész fiatal leány, alig még tegnap akadémikus. A berlini zeneművészeti főiskolán aranyérmert nyert és joggal, mert tünnéményes tehetséggel és felfogással adja vissza a zeneköltés remekét. Ez a művészet, amelyet nvuit, más és elütő attól a művésztől, amelyet az öregek nvuitanak. Nem érzélgős az előadásmodora és nem szentimentális, hanem tárgyvilágos és tudatos. A konstruktív fiatal lélek építő munkája a Loebe Elvira művésze.

Faszcinálta ez a fiatal leány a maga közönségét azzal a nvugodt és felülemkedetten művészi technikával és előadásmodorral, amellyel máris interpretálni tud. Különösen koncertje második részében iött közel a hallgatóhoz, amikor is a modernnek: Bartók és Ravel szerepeltek a műsorban. Bartókban tökéletes, Ravelben megdöbbentően elményülő. A közönség a fiatal művésznőt nem akarta leengedni a pódiumról: ráadást ráadásra követelt és úgy ünneplte, mint annak a jövőnek hírességét, akiben az idők folyamán csalódni nem fog.

Forum Mozzó

BRASSÓ, Telefon 145.

MA!

BUDAPEST — BRASSÓ — BÉCS

egyszerre mutatja be az

„ÉGI TITÁNOK”

(WOLKENSTÜR MER)

cimű filmkolosszust

a világ legnagyobb németnyelvű repülőfilmjét.

Pénteken, október 14-én PREMIER!

MA!

Pénteken, október 14-én PREMIER!

Nagy emberek — kis hibái

Az alkotó zenék féltékenyebbek sikereikre, mint egy primadonna és hiúságuk minden határt meghalad

Valami régi, elhibázott s most már általánossá vált vélemény alapján a nagyközönség a tehetség egyik kellékének a szerénységet tartja. Pedig a legtöbb nagy ember nem volt szerény, mint gondolják és sokszor nemcsak az önérték, hanem még a hiúság sem hiányzott azokból, akiket a legnagyobbak közt említ a művelődéstörténelem.

Horatiusnak, a higgadt és megfontolt római költőnek művészi önértékét ódái is elárulják.

Michelangelo egy-egy erős visszavágással néhányszor magára is haragította az egyház hatalmasait, amikor azok bírálatukkal megsértették hiúságát. Ugyancsak hiú lélek volt Rafael is.

Boileau francia költő arca valóságilag eltörzst, ha valakit dicsértek előtte.

Goethe, az egyik legnyugodtabbnak ismert lángelme is gyakran önértékiesen elárulta, hogy teljes tudatában van annak, mennyire megérdemli az emberek hódolatát, sőt nem egyszer egy kis irigység is megmozdult benne, amikor a dicséretből másoknak is juttattak.

Beethoven egy alkalommal éppen az utcán sétálgatott, amikor elvonult előtte a császári család és kísérete. A nagy zeneszerző büszkeségére és rátorzítására jellemző, hogy föltett kalappal várta a császárné és főhercegek üdvözlését s csak azután köszönt vissza.

D'Alambert francia filozófus sirva fakadt, ha nem a legteljesebb elismerés hangján bírálgatták.

Schiller általában szerény és csendes embernek ismerték, pedig sok esetben öntudatos és nagy önértékről tett tanúságot mások előtt is.

Haydn egyik alkotásáról nem tartott kevesebbet, mint azt, hogy az magának az Istennek különös ajándéka.

Schopenhauer dühbe jött, ha valaki helytelenül írta le a nevét.

Puskin hosszú ideig írni sem akart, mert sértette önértékét az, hogy írásait a cenzor végignézte. A különben jogos sérelem miatt a cárnál önértékiesen tiltakozott, úgy, hogy később írásait maga a cenzurázta.

A csöndes Berzsenyi különösnek látszó viselkedésével és a társaság litymálásával gyakran zavarba hozta kortársait és hódolóit.

Swift angol humoristának betegesen érzékeny volt a költői önértéke. Egy-egy ártatlan megjegyzéssel vörög lehetett sérteni.

Érzékeny, szinte irigy természetű volt Heine. Guny nélkül nem igen állta meg, hogy jelenlétében megdicsérjenek másokat. Egy helyütt a következő nagy önhittségre valló sorokat írja: „Mert költő vagyok, azt hiszem, hogy minden embernek felbe kell szakítania munkáját, csak azért, hogy verseimet olvashassa.”

Petőfi le nem írható grombasággal válaszolt, amikor egy ízben alkalmi verset kértek tőle, csak azért, mert ennek megírását költői önértéke nem engedte meg. Verseiben, leveleiben sok helyt másokra lesújtó kritikában hasonlítja össze az akkori verseket a saját költeményeivel. Egy jellemző példa a költő hiúságára: Utazása közben egy látványosságának számító barlang bejáratánál Petőfi is odairta nevét a kőfalra, majd magához szólította kíséretét, hogy el tudja olvasni nevét. — Ó, hogyne — felelte kísérete — egész könnyen elolvasható. Petőfi. A költő valóságilag megbotránkozva említi utazásaiban, hogy milyen közömbös, színtelen hangon ejtette ki kísérete ezt a nevet.

A szelid természetű Tompa érzékeny büszkesége miatt kapott össze Petőfivel. Petőfi néhány szóval megsértette Tompa költői önértékét s a két jeles költő emiatt a csekélység miatt szakított és nem békült ki soha.

Wilde az élet fejedelmének nevezte önmagát és az élet számtalan helyzetében úgy is viselkedett, mint aki annak is tartja önmagát.

Madáchot éppen érzékenysége, vagy mondhatni hiúsága tartotta vissza attól, hogy a nyilvánosság elé lépjen.

Jókairól általában azt tartották, hogy nem nagyon törődik a költői nimbuszal s arra sincs nagy gondolja, hogy mint vélekednek róla az emberek. Életrajzírói azonban mégis megemlítik egy jelene-tet, amikor a nyugodt természetű regényíró szokatlan éles hangon védelmezte önmagában a művészt. Az országházban ugyanis valaki Jókainak pártfogalása miatt dühbe gurult ezt a szót kiáltotta az ősz költő felé: Komédiás! A mindig csendes Jókai ingerülten felugrott helyéről s kutató szemmel kereste a sértetőt, majd erőyes hangon kijelentette, hogy az országházban nem kívánt sikereket szerezni, de viszont nem hagyja ott letépní azokat a babérokat, amelyeket más helyen szerzett magának.

Ibsent nemcsak az üldöző kritika, ha-

nem részben hiúsága tette zárkózottá s tartotta távol hazájától életének egyik szakaszában.

Gárdonyi népszerűségére is nagy gond-dal vigyázott. Arcképét éppen ezért csak nagyritkán adta egy-egy képes lapnak, mert azt tartotta, hogy képeinek megjelenése ártana írói hírnevének.

Ady szinte beteg lett, ha valakit dicsér-gettek előtte. Költői hírnevén egész életén át szinte féltékenykedő hiúsággal örkö-dött. Néha egyik-másik kritikust, aki jelenlétében egész jóindulattal bírálgatta verseit, valami vaskos grombasággal egy-szerűen faképnél hagyta.

Készülünk a békére!

Jugoszlávia új hadi-hajógyárait építeti

Francia pénz és kéz áll az új vállalat mögött

Róma, október 14.

A Giornale d'Italia foglalkozik azzal a fegyverkezéssel, amelyet Jugoszlávia a tengeren folytat. Az olasz lap megállapítja, hogy Jugoszlávia Spalatóban új hadihajóépítő telepet teremtett, amely tulaj-donképpen nem más, mint a nantesi fran-cia haditengerészet egyik fiókintéze. A Giornale d'Italia cikkírója meglehetősen aggodalommal szögezi le azt is, hogy a jugoszláv kormány az önpódelmi szük-

Fogápolás tudományos alapon

Unna dr. tanár, a kiváló orvos és tudós megállapította, hogy a fogak és a víz nem elegendő a fogak ápolásához. Az ő utasítására állították össze a PEBECO-fogpást, amely megfelel mindazon feltételeknek, amelyeket a modern tudomány a helyes fogápolástól megkövetel. (Pebecco példás módon tisztítja a fogakat, reggeli és esti fogmosás után, anélkül, hogy megvárna a zománcot. Pebecco megakadályozza a fogkő képződését, erősíti a foghúst és vissza lehetett biztosítani. (Már aromája is igazolja, hogy a Pebecco fogpasta egész különleges fogápolószert.)

PEBECO

(BEIERSDORF & CO. S. A. R. L. BRASO) Strada Julia Monte 59

Majakomszki, a mai Oroszország egyik legnagyobb és legtehetségesebb fiatal költője féltékenységekben öngyilkos lett. A kiváló költő nem tudta elviselni, hogy másokat is mellette emlegessen a kritika.

Háromszáz lejjel olcsóbban csinálná meg a bakancsot és csizmát a kisiparos, de mégis a cipőgyárak kapják meg a szállítást

150 milliót fizet rá évente a hadsereg a bakancs vásárlásra

Bukarest, október 14.

A fővárosi cipésziparosok szerdán délután ülést tartottak a Transsylvania nagytérében és természetesen, hogy ezáltal is sérelmeiket hánytorgatták. A gyűlésen elhangzott panaszok közül a legsúlyosabb a hadügyminisztériumra vonatkozik s lényege az, hogy a hadsereg bakancs- és csizmaszükségletének ellátása körül a kisipart következetesen mellőzik a regáti cipőgyárak javára s ez a mellőzés a hadvezetőségnek legalább 150 millió lej ráfizetést jelent.

Dobrescu Demeter, a cipészkisiparosok szindikátusának elnöke memorandumot készített erről a kérdéssel s abban kimutatta, hogy a hadseregnek évente 700 ezer pár bakancsra és csizmára van szüksége s ezt a hatalmas mennyiséget már évek óta a Grigore Alexandrescu, a Mocionita, a bakau Fildermann és a Prodanoff-gyár szállítja le. Ez a négy gyár minden évben teljesen egyöntetű ajánlatot ad be a hadügyminisztériumnak és egy pár bakancsot 512, egy pár csizmát pedig 534 lejért szállít a hadseregnek. Ugyanakkor a bukaresti cipésziparosok szindikátusa is kollektív ajánlatot adott be a hadügymi-

nisztériumhoz s abban a bakancs párját 220, a csizmát pedig 350 lejért kínálta fel. A szindikátus ajánlata szerényen csak annyit kért, hogy a hadsereg évi bakancs-szükségletének 10—20 százalékát adják neki, az oroszánrészt pedig engedjék át a cipőgyáraknak. Az eredmény azonban az volt, hogy a kisipar olcsóbb ajánlatát a hadügyminisztérium illetékes osztályában figyelemre sem méltatták s a rendeltet teljes egészében a gyárak kar-tellije kapta meg. Ilyenformán a hadsereg csak a bakancs- és csizmaszállításokra 150 millió lejt fizet rá évente.

A bukaresti cipésziparosok szindikátusa ezt a figyelemreméltó adatokban bővelkedő memorandumot beterjeszti a hadügy-minisztériumhoz s egyben pádat is emel azok ellen, akik a hadsereget megkárosították. Valószínű azonban, hogy a memorandum legjobb esetben is papírkosárba kerül, mert Románia az az egyetlen ország, ahol takarékoskodnak a felelős tén-yezők és csupa krajcároskodásból fizet-nek rá a hadsereg lábbelijeire is évi 150 milliót. Hát ha még nem volna ilyen szigor az a bizonyos takarékosági pro-gramm!...

Végrehajtás Csikmenaságon fejszével, forróvízzel

„Vágd össze őket, hiszen ezek nem emberek!...”

A csendőr szíve is megesett a székely gazdán, aki fejszéi fogott a végrehajtóra

Csikszereda, október 14.

Három szegény, rongyos, elcsigázott csikmenasági gazdálkodó állott vádlottként a csikszeredai törvényszék előtt. Az volt a bűnük, hogy az adóvégrehajtónak ellenszegültek, amikor a tehenet, a párnákat és a takarókat el akarta vitetni adótartozás fejében.

A dolog a következőképpen történt: János Vendel csikmenasági gazdánál megjelent az adóvégrehajtó és az adóhát-rakék lefizetését követelte. János Vendel földhözragadt szegény ember volt, aki hiába kérte Schobert Aladár és Darvas Sándor csikszentmártoni adóvégrehajtókat. A kísértetiesen lévő csendőrök lát-ták a gazda szegénységét s a nép egyse-rű gyermekei megértették a testvérmor-muságot: s maguk a csendőrök is kér-lelni kezdték az adóvégrehajtókat, hogy

legyenek engedékenyek. De azok a tör-vényre hivatkoztak és kiadták a jelszót: — Ki kell oldatni a tehenet!

János Vendellel fordult egyet a világ s nagy elkeseredésében hallotta, amint szomszédja: András Lajos átkiált hozzá: — Vágd össze őket, hiszen ezek nem emberek! Erőszakkal akarnak tönkre-tenni!...

János Vendel csakugyan két kézre kap-ta az erdői fejszét s ha a csendőrök meg nem akadályozták, valóban leüti a vég-re-hajtót. A falu akkorra már összefutott, a János Vendel öccse, Gergely is beleavat-kozott a háboruságba. A helyzet annyira elmérgesedett, hogy a két végrehajtónak a csendőrök fedezete alatt kellett a faluból elvonulnia. S amíg a falut el nem hagy-ták, a nép kísérté őket s több asszonynak forróvízes fazék volt a kezében.

A csikszeredai törvényszék előtt meg-tartott tárgyaláson a három vádlott, János Vendel, János Gergely és András Lajos nem tagadott semmit és a tanúk is velük egybehangzóan adták elő a vég-re-hajtás történetét. Csak a két végrehajtó tartott ki amellől, hogy 66 kötelességet teljesítettek és nem jártak el embertelen-nül.

A bíróság látva, hogy nem a vádlottak elvetemültsége okozta a történeteket, ha-nem a Székelyföldön uralkodó nyomor s ezt figyelembe véve János Vendelt egy-hónapi elzárásra és 500 lej pénzbírságra, András Lajost pedig 16 napi elzárásra és ugyancsak 500 lej pénzbírságra ítélte. János Gergelyt a bíróság felmentette. A csikmenasági lázadók az ítéletben meg-nvugodtak.

A „Vorwärts“ továbbra is állítja, hogy monarchista puccs készül Németországban

Berlin, október 14.

A Vorwärts tegnapi cikke, amely mon-archista puccs előkészítésével vádolta meg a volt trónörökös, Hindenburgot, Papent, Schleichtert és Gaylt, nagy port vert fel Berlinben. A kormány cáfoló nyilatkozatot adott ki, a Vorwärts azon-ban továbbra is fenntartja állításait.

— Hajlandók vagyunk megnevezni — írja a lap — azokat a politikusokat, akik-nek jelenlétében a trónörökös nyilatko-zata történt. A kormány tagjai nem is titkolják királypárti felfogásukat és soha olyan nyílt és széles monarchista propa-ganda nem folyt az országban, mint mos-tanában.

— Székelési zavarok, bélgörce, puffadtság, gyomorszárdulás, izgalmi állapo-tok, szívdílegesség, félelemérzés, bódult-ság és általános rosszullét esetén a ter-mészetes „Ferenc József“ keserűviz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyeb-bülést szerez. Korunk legkiválóbb or-vosai a Ferenc József vizet úgy férfiak-nál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kap-ható.

Párisi lapok a leromlott gazdasági helyzet okairól

Páris, október 14.

Az elfogulatlanabb és higgadtabb sa-jtő, különösen pedig a komoly gazdasági organumok már rég felfedezték azt, ami a sovíniszta Franciaországban most az új-donság ingerével hat.

A Le Temps hasábjain Julia Edward hosszú cikkben foglalkozik a világ hely-zetével s megállapítja, hogy a gazdasági nehézségek legfőbb okát a békészerző-désekben kell keresni. A győzelmi má-morban figyelmen kívül hagyják a hatá-rok megvonásával a gazdasági szempont-tokat. Évszázados gazdasági kapcsolato-kat téptek szét és semmisítették meg, a minek a következménye az lett, hogy a gazdasági egyensúly felborult. Ez az ál-lapot bizony a békét is nagyon veszélyezteti, mert Európa békeje nagyon szo-rosan összefügg egyes államok gazdasági talpraállításával.

Letartóztattak Bulgáriában egy kémkedő orosz herceget

Szofia, október 14

Két héttel ezelőtt történt, hogy né-hány orosz emigráns, köztük Lubanov herceget is letartóztatták. Mint most ki-derül, az oroszokat Szovjetország részére való kémkedéssel vádolják. Lu-banov, aki egyébként az egyik szófiai homokszuális klub elnöke, barátságot tart fenn az összes tisztekkel és előkelő-ségekkel, úgy, hogy könnyen hozzáférhet minden értékes kém-adathoz. Ujabbar letartóztatták Lubanov két kommunista ágenseit is.

OKTÓBER 16.

A Réa

Ira: MIKES IMRE IGY TÖRTÉNT!

Szereti a fényképeket?

En fölöttébb. A valóságot tükrözik vissza, eltekintve természetesen azokról a fototechnikai csalásoktól, amelyeket a fényképészek a hölgyek arcképeivel kapcsolatban elkövetnek. Egyébként azonban, mondom, hamisítatlan képét nyújtják az életnek.

Eppen ezért nincsen drámaibb olvasmány annál, mint fényképeket nézni.

Emellett a fotográfia sokkal hatásosabb, mint az írás. A betű ugyanis az értelmén át szól hozzánk. Gondolkozunk ke'ly hogy fel-foghassuk. A kép viszont vizuális valami. Azonnal belénk rögzül, mindent feltár, megmagyaráz s nem ad helyet félreértésnek.

Ha például megírom egy hírből, hogy Szerencsétlen Flótás munkanélküli éhenhalt a fővárosban, ön unottan átfutja a sorokat, csak azért is, mert mondanivalóm egyáltalában nem különös és szokatlan.

Ha ellenben Szerencsétlen Flótást halottai-ban fényképezem, amint csontvázsóványra fogva, aláhullott ajakkal, kifordult szemekkel ott hever a külvárosi utca sarkában s mellette fényképezem, mondjuk, Stibey herceget, amint éppen unatkozva számolja a millióit, akkor ön megdöbbenve mered a kettős fényképre s az unalom helyett valami rendkívüli fut át az agyán.

A világhosság

Ön azonnal tisztában lesz miadennel.

Ma végignéztam egy könyvet, amelyben nincsen semmi írás, csupán fénykép. Mikor e sorokat papírra vetem, még a láítottak befolyása alatt állok. Noha egyszerű, régi fotográfiákról van szó, mégis erősen fel vagyok indulva. Ha romantikus író lennék, azt mondanám, hogy keblemben hevesen hullámzik a szenvedélyek.

Nem tudom, sirjak-e, vagy nevessek?

Ugyanis a könyv a világháború mutatja be az olvasónak. A kötet címe: Így történt! A legtöbb embernek sejtetme sincsen arról, hogyan is történt.

A fényképek azonban nem hazudnak s így e könyvből a valóságnak megfelelőleg szerezhet ön tudomást arról, mit is csináltak velünk 1914 és 1918 között.

Sajnos, fel kell tételnem, hogy az olvasó már urja a háboruellenes irodalmat. Eppen ezért, mielőtt belekezdenék abba a feladatba, amit magam elé tűztem, vagyis az „Így történt!” egyes fotográfiáinak ismertetésébe, meg kell kérnem önt arra, hogy ne utasítsa el magától az antimilitarista felvilágosítást. Hiszen ugyanis szakadatlanul a háborúra készítenek elő bennünket. Iskola, sajtó, könyv, parlament s ezer egyéb eszköz teszi a gyanútlan polgárt hajlamosá arra, hogy minél engedelmesebben megszabotassa le magát. Még felvilágosodott-nak nevezhető pártok, mint például a szociáldemokraták, sem igazi ellenfelei a tömeggyilkolásnak. Emlékeztet, hogy a világháború kezdetén valamennyien hazafias alakra helyezkedtek, sőt a francia haderőt a háború után éppen Buncourtnak, a híres szociáldemokratának javaslatára szervezték újjá és bővítették ki. Tehát öné minden oldalról leselkedik a háborús agitáció sziszegő kigyója, hogy mérgével megfertőzze és elpusztítsa.

Új és minden eddigénél rettenetesebb vérontásra készül Európa s az egész világ.

Tehát már saját érdekében is feszült figyelemmel kell végighallgatnia minden olyan megnyilatkozást, amely rámutat a frontok borzalmaira s megmagyarázza ön előtt a gyermekei előtt, hogy a szent háborúk alapjában nem egyebek, mint a kapitalizmus üzletei.

Millió ember pusztul rakásra. S néhány hatalmasság aranyat gyűjt rakásra.

Ha nem akarja megérteni azt, hogy család eszközeikkel, maszlagolásokkal s hazafias áfiumokkal már ismét arra akarják rávenni, hogy ellenállás nélkül zuzassa darabokra konyáját, nos, ha ön ezt nem akarja megérteni, akkor csak rohanjon az ágyuk torka elé.

Fojtassa meg magát gázzal. Pörkölődjék feketére a lángszóróktól. Szakítsa fel mellét a srappell. Folyjon ki szeme a gránátzilánk nyomán. Fulladjon bele a Mazuri-tavakba. Tépesse magát ezer izinkbe. Vágják remekbe alkotott testét miszlikbe szét. Válassza azt a halálánemet, amely éppen megfelel önnek. Mi, akik igyekezzünk a dolgokat tisztán látni, nem fogjuk önt kalandos utján követni.

Az első fotográfia a hági békepalotát ábrázolja. Egy perccel a háború előtt. A következő fénykép a polgári otthon egyik részlete. Mennyi nyugalom és mennyi béke! A sarokban íróasztal áll, rajta rézkeretes fotográfiák. Az onkl, meg a tanti. A groszfater és a groszmutter. A Samu bácsi meg a Stancli néni. A falon két vízfestmény: hegyi táj palakkal, meg erdőréstlet özikével. Oldalt má-

sik kép: Vitorlás féldalra dülve szántja a tenger kék vizét. A falon puha szmirna, előtte divány selyempárnáskakkal. Kis asztalka. Csipketerítő. Karosszék. A parketten valódi perzsa.

A harmadik fénykép Baden-Badenben készült. Hölgyek és urak élvezik a nyár szépségeit. Pilseni sör és körözött lipói. Tramm!... Tramm!... Katonazene.

A negyedik fotográfia Nizzát ábrázolja. Ezer és ezer ember táncol egy térségen, fantasztikus öltönyökben és maszkákban. Óriási bábok lépnek előre. Felvirágzott diszhintó, pünkösdi királynővel.

A háború előtti évek egész társadalmi élete, a polgári rend minden nyugalma, biztonsága, probléma-mentessége feltárul előttünk. Hízik és puffad ez a rend, mely azt hiszi, semmi baj sem érheti. Hágában ott magaslik a görög békepalota, kettősperemű, csipkézett tornyaival, oszlopsoraival, ragyogó termocivel. A hol a diplomaták számúznak minden rosszat. A fejedelmi székekben csupa meggyőződött béke-barát. A fényképeken fel is vannak lák: hintóban együtt VII. Edvárd, az angol békekirály és II. Vilmos, a német békecsászár.

A nácik utcai tüntetése Berlinben

Berlin, október 14

A nemzeti-szociálisták, akiknek gyűlését a rendőrség betiltotta, kisebb csoportokban felvonultak a német főváros utcáin és viharos tüntetésbe kezdtek. A rendőrség erővel közbelépett és gum-

Fehér lovon Péter, a szerb békeuralkodó. Csálja körében Miklós, a békecsár. Körszakkal Ferencz József, a monarchia békagastyánja. Népkepviseletben montenegrói Nikita, aki egyik lányát Nikolajevics Péter nagyherceghez, másikat Miklós nagyherceghez, parmadikat Emánuel olasz királyhoz, negyediket Battenberg herceghez s az ötödikét Péter királyhoz adta nőül. Európa békeapósa. Majd látjuk Wilsont, a szemüveges, keszeg amerikai békedemokratát, arcáról leír a tütyimutyiság.

A hány imperiálista hatalom, annyi békefejedelem. Egyik sem akar háborút. Hadseregüket ugyan őrzöngve gyarapítja s fejlesztik, de csak azért, hogy megvédelmezhesek a békét.

A polgár nyugodtan alhat.

S nem muszáj rápillantania a következő fényképekre. Az egyik az algécirási konferenciát ábrázolja, ahol a német békecsászár életveszélyesen belenyúlt a francia gyarmatpolitikába. A másik Strassburg városát, a raely viszont a francia impériálistus álma. A harmadik a Bagdad-vasutat, amely Németországot odasegítette Ázsia angol érdekkörébe vágó területeire. A negyedik a Boszporusz-tengerszorosról készült, amelyre az orosz nagyipar és nagyagráriusság foga fáj. Az ötödik Hamburg kikötője, ahonnan kiindulva, a német nagytőke meg akarta dönteni az angol tengeri hegemoniát.

A kapitalizmus örült érdekellentétei a békeuralkodók árnyai mögött.

Itt csak gyufaszál kell s minden lángra lobban.

A következő fotográfia egy tábornagyi kabát.

Ez az a gyufaszál.

A kabátban aranygallér, három csillaggal. Vörös paroli az alap. Sujtás. Kitüntetések. És

mibotokkal verte szét őket. A nácik revolverekkel kezdtek tüzelni, mire a rendőrök is lövésekkel válaszoltak. Rövid tüzharc után a tüntetők szétszóródtak. Számos sebesült maradt a helyszínen. Harmincevele letartóztatás történt.

Elbarrikádozta magát egy örült és tüzharcot nyitott a rendőrség ellen

Két rendőr meghalt, a többiek megfutamodtak

Krajova, október 14.

A közeli Bals városkában Marin M. Rosca bepanaszolta szomszédját, Pasare Mihailt, hogy ellopta a disznóját. A nyomozás meg is állapította, hogy Pasare a tolvai. Megidőzték a rendőrségre, de nem jelentkezett. Erre kis rendőrsztag ment érte. A tolvai azonban elbarrikádozta magát és lövöldözni kezdett a rendőrökre. Ciucureanu Ion és Lapadatu Petre golyvától találva holtan terültek el a földön.

Csendőrök és tüzoltók érkeztek erősítésül a helyszínre, de egész éjszaka nem tudták bevenni a házat. A lövöldözés reggelig tartott. Ugyválszik, a disznótolvai

egész municiókészletet raktározott fel házában. Reggel az összegyűlekezett karhatalom rohamra indult, de újabb erős lövöldözés a ház ablakaiból és alkalmi lövésekből, visszaverte őket.

Időközben a helyszínre érkezett a vérengző anvia is, aki kijelentette, hogy a fia nem normális, két héttel ezelőtt engedték ki a markucái kórházból, s a rendőrségi idézésre bizonyára visszaesett dühöngő állapotába. Mire azonban ezt a hatóságok megtudták, már két rendőr esett a dühöngő örültnek.

Pasarét még most sem sikerült elfogni. Az eset nagy megdöbbenést keltett a városban.

Függelemsértés egy görögkeleti kolostorban

Fellázadtak és elkergették a fejedelemtől az Agápia-kolostor apácái

Pimea metropolita szigorúan megbüntette a lázadókat

Jasi, október 14

Szenzációt keltő ügyben kezdte meg a vizsgálatot a jasi görög keleti egyház fejezelmi bizottsága.

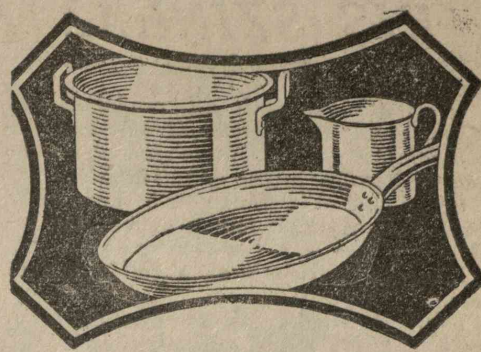
Az Agápia kolostor mellett van a régi kolostor, amelyet a tizenötödik században építettett Petru Voda moldovai vajda. A régi kolostort annvira elhanyagolták, hogy ma már romladozni kezdett s tekintve a kolostor történelmi értékét, akció indult ennek restaurálására. Két évvel ezelőtt Mázescu volt igazságügy-miniszter gyűjtést indított és rövid idő alatt 400 ezer lej gyűlt össze. Ebből aztán I. P. S. Pimen metropolita jóváhagyásával megkezdtek a restauráló munkálatokat. Körülbelül félig volt kész a kolostor, amikor a munkálatokat beszüntették. Pimen metropolita ugyanis kiadta a parancsot, hogy a még meglévő összeget más, szükségesebb célokra kell fordítani.

Hiába volt minden intervenció, Pimen hajthatatlan maradt. Időközben a metropolita magához hivatta euxraxia Macri fejedelemtől és közölte vele, hogy az agápiai kolostort nem felépíteni, hanem lerombolni kell, mert a pénzre más célokra van szükség.

Amikor a fejedelemtől a hirt elmondotta a kolostorbeli apácáknak, azok felháborodva megtámadták, azt hívn, hogy ő volt az, aki a kolostor lerombolását kezdeményezte.

Az apácák a fejedelemtől kiüldözték a kolostorból és más vezetőket választottak maguknak, amely tovább folytatta az építkezéseket.

Pimen metropolitát sürgőnviileg értesítették a történetről s az apácák lázadásáról. A metropolita rögtön megindította a fejezelmi vizsgálatot az ügyben s elrendelte a legszigorubb eljárást a lázadók büntetésére.

Fazekat és egyéb
konyhaedényt
VIM könnyűséggel
tisztít!

VIM
mindent tisztít

három vérfolt.

Ferencz Ferdinánd kabátja.

A szerajevói merénylet után.

A békecsászárok átváltoznak háborús császárokká.

Egy fényképen Ferencz József látható. Fejét kezére hajtja és így szól:

— Mindent meggondoltam és megfontoltam!

Erre elesett tízmillió ember és a monarchia elvesztette a háborút.

Egy másik fényképen Vilmosnak, a káizernek kiáltványa a német néphez:

— Védekezni fogunk az utolsó emberig és az utolsó löglig!

Programját beváltotta. Tartotta magát az utolsó emberig. És az utolsó lögligig.

Egyet mégis megőrzött. Hogy legyen min sétalovagolnia doorni magányában.

Ahonnas most vissza akar térni ismét Berlinbe, mert észrevette, hogy már ismét fel-nőtt egy korosztály, amely élni merészel s nem hullott el még a frontokon.

Másik fényképen a „Sejk ül Islam”, a mohamedánok főpapja szentnek nyilvánítja a háborút.

A fotográfia felrissziti az emlékeket. Fia-talemberek vonulnak be, vállukon csizma lóg, az utca népe lelkesen éljenzi őket. Joffre, Foch, Höfer, Moltke, Tirpitz, Festői egyenruhákban vidám séta a harctérre. Alászólgája, jónapot kedves Schwartz ur, a jövő hónapban visszajövök, ha majd letiportuk ezeket a piszkos kis ráccokat, azután térjünk a bolt-tól. Na, alászólgája, tisztelt Doktor ur, hozzon majd valami emléket Szerbiából!

S végül néhány fénykép. A valóság.

A Marne, ahol százazreket vágtak fasírttá, a Mazuri-tavak, ahol kétszázazet hulladt bele a mocsár büzös mélységébe. Torpedók, amelyek a tenger fenekére süllyesztettek bennünket és gázok, amelyekről megdöglöttünk. A lángszóró, amely koromfeketére pörkölt tizezreket a Doberdó sziklaüregeiben. A Piave és a Dnyeszter és a Szereth és a Prut, elmosva az ember fiának hullait. Miriád darabra szagaivá szórt szét százazreket a levegőbe Przemysl és Verdun és Daumont lángmezője és dumdum tépte fel a mellkasokat és véres szívek hanyódtak ki az ugarra és százazetek belefagytak a Kárpátok havába, tízmillió pusztult el a legkülönbébb és legképtelenebb módon, úgy, hogy a fantázia, noha előtte a fényképek, nem képes a halál-nemeket elképzelni.

És a tízmillió hullán tízmillioszor tízmillió aranyat keresett a tőke, a Schneiderek, Krupp Berták, Stinnesek, Castoglianik, Löwensteinek, Morganok, Deterdingek, Fordok, Rotschildok, akik nem voltak ellenségek, hanem tüzetlelek, megegyezésem alapon.

S miközben országok égtek fel, százmilliók nyomorodtak el, lettek özvegyek, árvák, vakok, lábatlanok, nyavalyatörösek, megjelenik a szinpadon a négy „nagy”, Clemenceau, Wilson, Lloyd George és Orlandó s megkörik a békét.

Még néhány fotográfia.

Mit hozott ez a béke?

Pangaloszt és Pilszudszkít, Woldemarast és Zsifkovicsot, Primo de Rivierát, Mussolinist, Hitleret, Hugenberget, Liebknechtet és Luxemburg Rózsát a ravatalon, Noskét a rendőrlégyekkel, krizist, munkanélküliséget, statáriumot, akasztófát, Európában éhhalált, Braziliában buzával fűtik a lokomotivokat, örök Lékét lengyel-orsz háborúval, kínai-japán háborúval, bolíviai háborúval, leszerelést megkettőzött hadseregekkel és új háborút.

Még nem izenték meg.

De egy kis dinamit már készen áll az ön részére.

Csak bele kell egyeznie s máris szétdurantják a fejét.

KIS SZÍNHÁZ

Nyári hízás

(Férj a tükör előtt áll, reggel és egy cipőhúzóval az ingalérvát szeretné begombolni. A gombolás nem sikerül, a dühnek tetőfokára hágni annál inkább.)

Férj: Azt a füzfánfűtöl, kiskunmádarasi rézpitykáját ennek a hervatag világnak...

Felcsig: Nyilván szűk a gallér, kedvesem.

Férj: Az. Szűk. Rettentően eltalálta. Szűk hát. De miért szűk, kérdezem én? Miért szűk, ordítom én? Miért szűk, szűkölöm én?

Felcsig: Mert a nyaralás alatt meghízott.

Férj: Csak részint, részint. Attól az egy kilótól még lötyöghetnek az inggalérban, még lebeghetnek az a nyakam körül, még bezárhatnám oly könnyen, mint egy boltot a mai világban. De ez a gallér összeugrik.

Felcsig: Miért ugrana össze?

Férj: Azt én kérdezhetném. Talán timsóval mossák szappan helyett, talán csalánvászorból készült, ami egyre jobban összecsipti magát, vagy mit tudom én miért, de mindig összebb és összebb ugrik. Legutóbb már úgy jártam benne, mintha szilvماغot nyeltem volna, éjjel azt álmodtam, hogy egy deflációsnyaku zsiráf vagyok, este pedig az inggombomat előlről, csaknem a tarkómon akartam kivenni.

Felcsig: És mindezt miért közli velem?

Férj: Haha, hogy miért? Mert ön a felelős tényező, ebben az engemet foltos nyakarkánál átalakító, pánikszerű inggallérszűkítőben.

Felcsig: Ohohó, csak nem?

Férj: Ku-ku-ku-kurikuri, csak igen. Először a mosásügy nem rám tartozik, azzal a timsóval, másodszor ön lepett meg ezekből, hat darabbal.

Felcsig: Pardon, tizenkettővel.

Férj: Meghőzzál! Egy tucat van tehát ezekből a kanárfazonu, tilóminőségű örvözetekből? Meg kell a szívnek hasadni, ajff... most még az ujjamat is becsiptem.

Felcsig: Én pedig azt mondom, hogy maga hízott meg.

Férj (keblébe szíva a levegőt, oldalt nézi magát a tükörben): Mit? Hogy én híztam meg? Azt a kilót hányja a szememre?

Felcsig: Attól függ, hol szedte fel azt a kilót.

Férj (tovább gusztálja magát): Ha jobban megnézem, sehol. Talán csalt is a mérleg. Ezek a mai mérlegek olyan csalókák, hehehe... Csalielgének, csalogatnak... Már fönt is van a gallér, hopp csak.

Felcsig: Nem szorítja?

Férj: Ugy tetszik, nem Egészen pászszentos. Pászszentosan komótos. Lá-lá, kutyty-kutyty, egészen jól forog a nyakam. Na. Nna. Kabát, kalap, már itt se vagyok. Pá...

Felcsig: Pá..., milyen fessen néz ki... (intéget) Pá..., pá..., kis deflációs virágom... (u)

Új sportegyesület alakult Brassóban

Brassó, október 14.

Néhány lelkes brassói fiatalember kezdeményezésére új sportegyesület tartotta meg tegnap este alakuló gyűlését. Már régóta nagy hiányt éreztek egy olyan egyesületnek, melyben intenzíven üzhettek a nehéz atlétikát. Eddig különböző egyesületek szakosztályaként működtek, azonban mint ilyenek nem voltak életképesek s ezért most egy kimondottan nehéz atlétikával, vagyis birkózással és kölvívással foglalkozó egyesületet alapítottak.

Megválasztották a tisztikart, mely a következőkből áll: Căteanu György védnök. Voinea Constantin és dr. Rădu Liviu tiszelnökök. Weisz Jenő elnök. Franz Vilmos alelnök. Indig Gábor titkár. Tanás János pénztáros. Tóth Lajos és Dusa György ellenőrök. A választmány tagjai: Balázs István, Bihari János, Popovics Péter, Ráduly József, Rosenfeld Andor és Salamon Mendel.

A sorsjáték tervének módosítását kérik a főelárusítók

Bukarest, október 14.

Az állami sorsjáték koncessziója körül régóta folyik a harc, amely most végre befejezéshez érkezett. Mint ismeretes, a sorsjátékok a Calculator című bukaresti vállalat kezében voltak, amely azonban lelkiismeretlenül vezette azokat. Emiatt támadásokat is kezdtek a sorsjegyigazgatóság ellen. A vádak szerint a Calculator mindenhol a saját alkalmazottait ültette, nem lehetett a működésüket ellenőrizni. Azonkívül, ami a legsúlyosabb, a cég nagyobb költségvetést számított fel, mint a mennyi volt, magának viszont túlnagy nyereséget tartott meg.

A Calculator elleni hadjáratba maga D. R. Joanițescu is részt vett s ezek után természetesen volt, hogy a sorsjáték koncessziót más

cég kezébe kellett adnia az igazgatóságnak. A szerződést felbontották és a technikai ügyletek lebonyolítását a bukaresti Aritmometra cégre bízták. Ezt főleg az okozta, hogy a Calculator utólag azzal kísérletezett, hogy más név alatt újra megpályázza a nagyszerűen jövedelmező üzletet.

Valószínű, hogy az új koncesszióval új rendszerek is lépnek életbe. Ugyanis a kollektőrök azt követelik, hogy a 12 százalékos részesedést javítsák fel, a sorsjáték tervet is változtassák meg, olyanformán, hogy a sorsjegyeknek csak 40 és nem 50 százaléka nyerjen, azonban jelentősebb összegeket, úgy, hogy aki új sorsjegyet akar vásárolni, a kihúzott sorsjegy helyett, még maradjon is pénze a nyereményből.

ÁRTATLAN VAGYOK!...

REGÉNY

Írta: FARKAS ALADÁR

9

— Nézzé... kezdtem újra —, a maga szöveaszonya, Frankné, beszélgetés közben említette, hogy maga akkor éjjel nem volt odahaza. Furcsa, hogy éppen Kroner Elza eltűnésének első éjszakáján reggelig kártyáztak a klubban...

— Nem voltam a klubban...

— Hát nem a klubban volt? Végeredményben nekem semmi közöm a magánügyeihez, csak megjegyzem, hogy milyen érdekes véletlenek adódnak elő. Kroner Elza életének legtragikusabb éjszakáján, maga gondtalanul mulatott valahol és ugyanekkor ez a szerencsétlen lány...

— De hát megbolondult?!..

Telge úgy rám ordított, hogy még a távolabbi asztaloktól is mindenki ránt nézett. A két kezével megragadta vállaimat, mintha le akart volna gyűrni a földre...

Aztán ernyedten visszaült helyére, mint ha egy szempillantásnyi idő alatt, minden energia elszállt volna belőle.

— Hát nem elég, hogy kinez ez a gondolat és emiatt már napok óta nem tudom lehunyni a szememet? Még maga is ezzel jön? Mit akar tőlem? Azért jött, hogy ezt a szememre hányja?

A kezébe temette az arcát. Haja csapzottan lógott a homlokába. Ebben a pillanatban meg tudtam volna ölteni ezt az embert. Színház, undorító teatralis póz... mondtam magamban. Persze ő, a nagy író, neki ez is jól áll...! Milyen neveltséges lettem volna én ugyanezzel a pózzal. Az autógöngyök, vagy pláne az autővezér-göngyök, akinek giccsesen elcsuklik a hangja és az arcát beletemeti a két kezébe.

Telge most felemelte a fejét, a szemei vörösek voltak.

— Bocsásson meg, egy kicsit ideges vagyok... De hiszen ez érthető... Nem?

— De igen, kedves Telge ur, érthető. Nagyon is érthető!

A gyomrom émelygett és éreztem, hogy egy másodpercig sem tudok tovább ennek az embernek a közelében maradni. És már láttam magam előtt, hogy holnap, vagy holnapután, ha végre megérkezik a biztos halálhír, új fekete ruhát csináltat magának, jobbkarjára fekete karszalagot tűz és lehet, hogy egy évig fekete keretes levélpapíron fog levelezni asszonyismerőseivel. És én? Mi közöm nekem az egész ügyhöz? Én tovább fogom áruha bocsátani a gyár újabb modelljeit, a személykocsikat, a kamionokat és tavasszal a traktorokat. Mégcsak az kellene, hogy én is ráboruljak az íróasztalomra és könyveimmel nedvesítsem be a számlákat és az új autőprospektusokat...

— Otthagytam Telgét és átmentem a Hessler-kávéházba. Azt hittem, talán sikerül Peticsel találkozni. A billiárdter-

emből kijött Renz és leült mellém.

— Ugy-e, figyelmeztettem, hogy ez a Petics akar magától valamit, de kiröhögött engem. Hallgasson rám, meglátja, hogy nekem volt igazam. Ma a feketénél Petics leült mellém és elkezdett velem beszélgetni. Maga már ismeri Peticsét, tudja, hogy milyen kacskaringós uton közelíti meg azt a témát, amely felé törekszik. Engem idegesített az ügy. Részóltam: Petics ur, minden kerteles nélkül mondja meg, hogy mit akar tőlem. Nincs szükség semmi bevezetésre, mondja meg három szóval, mit akar megtudni és én ugyanugy három szóval megmondom, tudok-e válaszolni, vagy sem... Hát magára volt kíváncsi!... Főleg az érdekelte, hogy hétfőn délután találkoztam-e magával és, hogy itt volt-e a kávéházban?

— És mit mondott neki?

Éreztem, hogy a hangom különösen cseng. Milyen furcsa, a véletlen úgy hozta magával, hogy ennek az egyszerű fiatalembernek a kezébe van letéve a sor-

som.

— Azt mondtam neki — hajolt egészen közel a fülemhez és úgy folytatta —, hogy maga itt ült velünk délután négytől késő estig. Hogy egészen őszinte legyek, nem emlékszem, hogy tényleg itt volt-e velünk. Én ugyanis billiárdoztam délután. És éppen ez a baj... illetve, mi vasárnap billiárdversenyt rendeztünk és hétfőre maradt a döntő... szóval mi ott a billiárdteremben meglehetősen el voltunk foglalva. Látja, milyen kár, hogy maga nem billiárdozik, Ha maga is részt vett volna a versenyen, akkor most meg volna a jó alibije. De végeredményben nem történt semmi, mert én a leghatározottabban azt állítottam, hogy maga igenis délután négy órától késő éjszakáig velünk volt... Érti? Azért mondtam, hogy hagyja magát már egyszer békében...

— Hallgasson rám — és mélyen belé-néztem a szemébe — nagyon köszönöm magának, hogy így beszélt Peticsel. Rosszabbul is sültetett volna el a dolog... Magának igaza volt, ez a Petics olyan, mint egy poloska... De figyelmeztetem, hogy én hétfőn tényleg itt voltam a kávéházban; kint esett az eső...

— Dehát mit törődöm én ezzel?...

— Az Isten áldja meg, kedves Renz, ne türelmetlenkedjék, az a billiárdasztal nem szalad el... És rámuéve ez a beszélgetés még életfontosságúvá lehet. Várjon csak, hogy is volt azzal a billiárdversenyyel? Maguk ott bent játszottak a billiárdteremben?

— Igen, azt hiszem, úgy hat óra körül már csak ketten maradtunk bent a szobában, a többiek ide leültek a törzsasztalhoz.

— Igen, már emlékszem... Ott ültünk este kilencig, együtt vacsoráztunk és azt hiszem, utána kártya volt?

— Dehogy a Günther megint háborus emlékeket kezdett mesélni, ezen földühödött az egész társaság és aztán tizenegyig megint mindegyik elmondta a maga háborus hazugságait...

— Jó... Már emlékszem... Kedves Renz, ez a Petics valószínűleg sorra kérdezi majd az urakat a törzsasztaltól. Megtehetné nekem azt a szíveséget, hogy eszükbe juttatná, hogy hétfőn én igenis itt ültem magukkal. Nekem sejtelmem sincs, hogy mit akar ez az alak tőlem... De esküszöm, hogy nem is törődöm vele. Az a fontos, hogy az ember teljesen ártatlannak érezze magát.

(Folytatása következik)

Nem kell féljen a hidegtől!

Ha most vásárol

ELBÉTÓL!!!

Mert kitűnő minőségű kötöttáru, harisnyát, stb. kap **hatalatlanul olcsó árakon!** Mert dacára annak, hogy az árak emelkednek, az **ELBE** még mindig **a régi olcsó árakon árul.**

Mutatványárak:

Gyermekek téli harisnya	Lei	9
Férfi zokni	"	10
Gyermekek reformnadrág	"	19
Női téli harisnya	"	22
Női reformnadrág	"	30
Gyermekek alsó trico (kezes, lábas)	"	42
Gyapju baretta	"	42
Női és férfi gyapju pullover	"	99
Női gyapju kabát	"	189
Női gyapju divatmellény	"	260

Ezenkívül még rengeteg itt fel nem sorolható téli cikk, hasonló, hatalmasan olcsó árakon!

ELBE HARISNYAHÁZ

BRASSÓ, KAPU-U. 42. (új sz.)

BUTORAINK MINŐSÉGE

ÁRAINK OLCSÓSÁGA VERSENYEN FELÜL ÁLL!

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁRT.

BRASSÓ * BUKAREST * MAROSVÁSÁRHELY

Megölték, mert dolgozni akart

Igazán nem tehetünk róla, hogy napon-ta véres hírekkel rázzuk meg — vagy már meg se tudjuk rázni — az olvasókat. A hasabokról csurog a vér, falvakban mindennapos a bicskázás, Csikban bomba tépi darabokra az ügyvéd testét, a nyári romániai választások után tizenhárom áldozatnak ácsoltak koporsót, hatósági cellákban csattog a korbács, Magyarországon több mint egy évig dusan gyűlölszött a bitó. Munkanélküli tüntetők Szófiától Newyorkig ölmögöltyöt kapnak a hasukba kenyér helyett, nem is beszélve a szerb forradalomról és távolkeleti háborúról, ahol „patakokban folyik” a vér — mint azt fásultán nap-nap után papírra vetjük.

Mindezek tetejébe most hirt kell adnunk korunk legborzalmasabb emberöléséről. Nem karóba huzták az áldozatot, nem is szaggatták tüzes fogóval izenkint darabokra. Ez a gyilkosság felülmúlja az ettéle gyenge fantáziájú kitalálásokat. Mert:

megölték egy embert, aki dolgozni akart.

De gyerünk sorjában, hogy mai napjaink ezen legvérfagyasztóbb gyilkosságát részletesen megörökítsük az utókor számára, amely annak idején bizonyosan megvetéssel és undorral nélték meg rólunk, hogy oly sokáig túrtuk a borzalmak, embertelenségek, munkanélküliség és gyilkosságok szennyét magunkon.

A galaci törvényszékről érkező beszámoló kiderül, hogy Beresti állomáson ez év április 15-én munkaalkalom kínálkozott. Nem tudni, hogy a geufi, londoni vagy lausannei konferencia üdvöztető határozatainak egyenes folyományaként, esetleg kormányunk megfeszített munkájának áldásos kihatása gyanánt, avagy mindezek ellenére. Tény azonban, hogy munka kínálkozott és Mocanu Vasile kétkézi munkásnak három társával együtt jutott az öröm, hogy egy vagont telerakhat a raktárban felhalmozott gabonával. Hosszu munkanap, rövid bér mellett, mint az manapság szokás: ok természetesen boldogan látták hozzá a munkához.

Az állomáson ácsorgott Bardaleanu Michael, munkanélküli is. Irigy szemmel pislogott a robotoló munkásokra, majd hirtelen elhatározással lekapt kabátját, ledobta a raktár sarkába és nekigyürkőzött a munkának. Mocanu rákiáltott:

— Mi a fenét keresel itt? Ki fogadott fel téged!

— Dolgozni akarok. Majd a végén én is kapok valamit a gazdától... — Pusztulj innen!

Összeverekedtek. Egymást ütötték a munkások, mint a bősziült üzleti konkurrensok. A petróleumtrösztök a világpiac milliárdos hasznáért marakodnak, ok csak egy napi munkáért. A testvérharcban Barladeanu maradt alul. Mocanu lapátot is emelt rá. De a többiek lefogták, a munka után talakodót pedig kicburalták a raktárból.

Korgó gyomorral, ösözetörve állt Barladeanu a raktár előtt. Majd észbe jutott, hogy egyetlen kabátja benn maradt, lehányta a földre mikor munkához akart látni. Visszaosont, hogy elhozza.

Mocanu meglátta. Azt hitte, megint oda akar „szemtelenkedni” a munkához. Minden vére a fejébe szállt ennyi talakodás, ilyen arcátlan üzleti konkurrencia látára. Felkapott egy lapátot és teljes erejéből fejbeteremtette vele Barladeanu munkást. A szerencsétlen összerogyott. Kórházba vitték, ahol pár órai kínlás után kisenvedett.

Az esküdtszék tegnap három évi fogházra ítélte a gyilkost.

Ennyi az egész. Mondjunk le az eset körül adódó szociális perspektivák kimélyítéséről és színezéséről. Alljon itt minden kommentár nélkül, vérfagyasztó korpé a Mának. Jegyezzük fel az utánunk következők számára, akik mély megvetéssel és borzalommal tekintenek majd a mi korunkra, meghozva a történelem véleges és legfelsőbb ítéletét is az összes esetekről és büntetésekről, okokról és igazi bűnökről. És ugyanakkor — ha késve is — megértés és igazság terem az összes elvadult, megtiport, szerencsétlenségbe zúléstett lelkek számára, mint ez a két testvér, a gyilkos és áldozata, akik közül talán ki sem lehet választani, hogy melyik a szerencsétlenebb és szájalomraméltóbb. Az-e, amelyik meghalt, vagy az, amelyik gyilkolt. Vagy talán mindannyian, akik ölünk, hogy megöljünk.

Körműves Géza

November 15-én nyílik meg a bukaresti parlament

Bukarest, október 14.

A parlamenti ülészakas újbbi megnyitásiának terminusát november 15-re tűzték ki.

OKTÓBER 16.

Ujabb nagyarányu kommunista szervezkedést leplezett le a rendőrség

Bukarest, október 14.

A fővárosi sziguranca ujabb nagyarányu kommunista szervezkedést leplezett le. Csütörtökön délután letartóztatták Rado Ica Str. General Anghelescu 30. szám alatt lakó urinőt, mindazokkal egyetem-

ben, akiket lakásában találtak.

A sziguranca az őrizetbevétel után rendőroket állított a ház ajtaja elé és aki Rado Ica keresi, azt azonnal őrizetbe veszik. Ilyenformán számos letartóztatás történt.

Hitler keleteurópai „sikere”

Nagyszebeni szász diákok véresre vertek egy román fiut

Nagyszeben, október 14.

Az utóbbi időben Nagyszebeben minden este hitlerista uniformisba öltözött fiatal szász diákok nagy csapatokban gyülekeznek a „Sub Arin” parkban s ott formális hadgyakorlatokat tartanak. Teljesen azonos a programjuk a berlini hitleristákéval s ugy látszik, a botrányok tekintetében sem maradnak azok háta mögött. Több ízben fordult már elő kisebb incidens, amelyet a nagyszebeni szász hitleristák provokáltak, az utóbbi azonban felháborította az összes jóérezű embereket.

A „Római Császár” étteremben, ahova a fiatalság esténként táncolni jár, egy jó társaságból való román fiatalember megkérte Scherer szász diákot, hogy mutassa

be a társaságában lévő hölgyeknek, mert táncolni szeretne velük.

A szász diák ezt a legdurvábban visszautasította, majd mikor a fiatalember erre kisietett a vendéglőből, Scherer utánament s a kijárat előtt kérdőre vonta — szemtelensége miatt.

Időközben kijött a vendéglőből még 20 hitlerista szász diák, köztük egy rendőrségi ágens is és megtámadták a fiatal fiut. Labbal rugdosták, ököllel ütötték, miközben a rendőrségi ágens lefogta, nehogy védekezhessen. Addig ütötték a fiut, ameddig az eszméletlenül esett össze, majd visszamentek táncolni.

A román fiu állapota súlyos. Az eset óriási felháborodást keltett Nagyszebenben.

15 milliárdra akarja összezsugorítani a kormány a jövő évi költségvetést

Bukarest, október 14.

Politikusaink e percben egymással bírkóznak s még nem lehet tudni, hogy ki győri le a másikat. Nincs kizárva az sem, hogy Vajda és Titulescu tényleg kibékülnek egymással. De a kormány helyzete akkor sem rózsás és akkor jön az igazi bírkózás, — a költségvetéssel.

A pénzügyminiszter a jövő évi költségvetés összegét 15 milliárdban állapította meg, ami mintegy 10 milliárdos csökkentést jelent az ideivel szemben. Még elképzelni is nehéz, hogy a kormány honnan takarékoskodja össze ezt a roppant összeget? Nyilván maga a pénzügyminiszter se tudja, mert eddig csak bátorlalan kombinációkkal kecsgette.

Először a külföldi tartozások esedékes részleteinek redukciójában reménykednek. Miromescu nem remél többet, minthogy a jövő évben fizetendő hét milliárdból kettőt elenged, illetve prolongál a külföld. Másik két milliárdot akarnak megtakarítani az anyagi kiadásoknál. Ez csak a hadügyi tárca jelentős meg-

csonkításával érhető el, amit azonban igen nehéz lesz keresztülvinni. A harmadik két milliárdot állítólag az ugynevezett autonóm intézmények létszámának csökkentésével várászná elő a kormány. Ez a leépítés azonban nagyon nehezen megy majd márol-holnapra.

Tegyük fel azonban, hogy Miromescu büvésmódjára, mindezen légszerű terveket megvalósítja. Még akkor is marad kerek négy milliárd, amit nincs honnan megtakarítani. Illetve van egy, de igen veszélyes mód: ismét hozzányulni a köztisztviselők és nyugdíjasok járandóságaihoz. Ez pedig kétélű fegyver, mert ha ezt a már most is nyomorgó réteget ujabb leépítéssel és fizetésredukcióval sújtják, ugy valószággal forradalmosítják. Más honnan pedig nem merithet a kormány.

S ha mindezek a tervek dugába dőlnek, akkor csak az infláció és a külföldi fizetések megtagadása következhet.

De azt már nem a mai kormány hajtaná végre.

Feltalálták az örök gyufát, mely 1200-szor gyújtható meg

Husz millió márkát ajánlott fel Kreuger a találmányért — hogy megsemmisítse

Prága, október 14.

Sokat foglalkozott már a külföldi sajtó az örök gyufával, melynek feltalálója Ringer Nándor dr. jelenleg európai körúton van. Minden nagyobb, európai fővárosba ellátogat, hogy találmánva értékesítésének lehetőségeiről tárgyaljon. Legutóbb Moszkvában, Prágában és Moraská Ostravában tartózkodott és ott folytatott tárgyalásokat.

Ringer dr. 45 éves, sovány és roppant ideges. Idegességét álmatlanság okozta. Maga mondja, hogy egy nap legfeljebb három órát alszik, sokszor azonban ennél is kevesebbet. Rengeteget dolgozik. Meg is látszik arcán.

Hires feltaláló! Több találmánva van, melyek a gyakorlatban nagyszerűen beváltak és szépen jövedelmeznek. A bevételekből Bécsben, szülővárosában és Zürichben nagy kísérleti laboratoriuokat tart fenn. Az örök gyufa problémája 5 éve foglalkoztatja és mára már sikerült találmányát tökéletes formában megkonstruálnia.

Két évvel ezelőtt közölte először a világsajtó, hogy sikerült megoldani az örök gyufa problémáját!

Közölték azt is, hogy a feltaláló Ringer

dr. bécsi mérnök. Megírták a lapok, hogy a Kreuger-koncern érdeklődni kezdett a találmány iránt és meg akarta vásárolni azt. Kreugerék tárgyalásokat kezdtek Ringerrel és

20 millió márkát kínáltak fel a találmányért.

Amikor a lapok a hírt közölték, Kreuger erőlesen cáfolta. Kijelentette, hogy a találmányt nem tartja komolynak és ezért nem is vásárolja meg. Ringer dr. viszont a leghatározottabban állította, hogy Kreugerék komoly tárgyalásokat kezdtek vele és nagy összegért akarták megvásárolni találmányát. Megállapodást azért nem kötöttek, mert Kreuger nem készpénzben, hanem részvényekben akarta kifizetni. Szerencse, hogy nem fogadta el a feltételeket, mert most, Kreuger öngyilkossága után derült ki, hogy a részvények értéktelenek. Ezenkívül megtudta, hogy

Kreuger nem akarta felhasználni a találmányt, hanem meg akarta semmisíteni,

nehogy tönkretegye a gyufapiart. Kreuger félt az örökgyufa konkurenciájától.

Mi is az örökgyufa? Ringer dr. már több helyen bemutatta találmányát. Alig nagyobb a közönséges gyufánál, de feje kőkemény öntvény, ami ugyancsak dör-

Kérjen díltalan ismertetést:

ALADDIN S. A. R.

BUCUREȘTI, I.

Strada Regala No 11.

CLUJ,

TIMIȘOARA, IV.

Strada Neculcea 2.

Str. I. C. Bratianu 8

zsölés által gvullad meg. Természetesen ez a gyufa sem perpetuum mobile, de többször használható.

Egy gyufaszálat körülbelül százszor használhatunk.

Lángralobban, néhány másodpercig ég, azután magától elalszik. Ha azonban megdörzsöljük, ismét lángralobban. Szaga és kellemetlen fojtó füstje nincs. Használata tehát sokkal egészségesebb, mint a mai gyújtóé. Nagy megtakarítást jelent. Nincs szükségünk egész dobozra, több gyújtószárra, hanem egyetlen szál gyufára, amit napokig esetleg hetekig használhatunk. Nem piszkít, hamuja és elégett fája nincs. Ára nevésségesen csekély, mert egy szál előállítására alig kerül többbe, mint a rendes gyufáé.

Ringer dr. már tökéletesített formában is megkonstruálta találmányát, amennyiben a gyufát öngyújtó alakjában hozza forgalomba. Ennek előnye, hogy lényegesen olcsóbb a mai öngyújtónál, nem kell hozzá benzín, kova és gyapot és százszázalékosan megbízható. Az örökgyufát olyan készülékbe helyezi, melynek segítségével a gyufaszál egy kézzel meggyújtható. A készülékben levő gyufa tökéletesebb a szálankén árusításra kerülő örökgyufánál, körülbelül

1200-szor gyújtható meg.

Ha a szál elromlik, új szálat helyezünk a készülékbe.

Felbecsülhetetlen nagy előnye az új gyufának a rézivel szemben, hogy nem tűzveszélyes. Az új gyufa tüzet nem okozhat. Ha a szálat a földre dobjuk, lángja nyomban elalszik. A feltaláló ugyanis ugy konstruálta meg az új gyujtót, hogy mielőtt égése közben idegen testtel érintkezik, lángja azonnal elalszik.

A nagyjelentőségű találmány eddig még nem tudta értékesíteni Ringer dr. A feltaláló most tárgyal az egyes államok kormányával és pénzeszoportokkal. Főképpen a kormányokkal, minthogy a gyufa monopóliumcikk. Hirlik, hogy Ringer dr. több állam kormányával már megállapodott és a közeli jövőben már szerződések aláírására kerül a sor. Ringer dr. részére állítólag fénves jövedelmét biztosítanak.

Sztrájkban állnak a kolozsvári bőrípari- és cipésmunkások

Kolozsvár, október 14

Kolozsváron már napok óta tart a cipész és bőrípari sztrájk, amely napról-napra nagyobb méreteket ölt. Eddig nem kevesebb, mint 145 nagy és kisüzem munkásai tették le a munkát s a jelek szerint csatlakozni készülnek hozzájuk az összes helybeli gvárák és üzemek munkássága. A sztrájkolók élénk agitációt fejtenek ki a még munkában álló cipészek között, hogy vállalianak velük szolidaritást.

A munkaadók és munkások között már folynak az egyezkedési tárgyalások, de csak nehezen haladnak előre. A munkások azt is követelik, hogy a jövőben minden nézeteltérést a szakszervezetek és nem a munkaügyi felügyelőség utján intézzenek el.

Ügyvédnymor lenyeget

Nagyvárad, október 14.

A nagyváradai ügyvédek között elkésredett hangulat uralkodik a kereskedelmi perek teljes megszűnése miatt. Az ügyvédek attól tartanak, hogy az ügyvédnymor eddig nem sajtó méreteket fog öltetni.

E. L. Z. OLDAI

Hírek

Október
16
Vasárnap

Időjárásjelentés: A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint egyelőre még mindig enyhe, bár kissé hűvösebb idő várható, nyugat felől terjedő felhőzettel.
Róm. kath.: Gál ap. — Protestáns: Gál. — Görög: Longin. — Izraelita: 5693. Tisri 16. Szuk. 2. — Napkelte: 6.20. — Napnyugta: 17.11.

A megcsufolt szolidaritás

Oten voltak. 19 évestől felfele egész a 23-ig. Csak egy volt közöttük idősebb, 33 éves családapa, valaha bádigos.

Oten voltak, iparosoknak indultak, tanultak, mázoltak, kalapáltak, faragtak. Lehet, hogy csak azért vélemedtek rablásra, mert nem volt munkájuk. De lehet, hogy csak elvetemedettségből. Kalandvágyból és a vér miatt.

Bodoki Ferenc a 19 éves bandavezér becsületes rendőr ember fia volt. Sokszor látta, hallotta apját, hogy — mint működnek a betörők, bűnözők s hogy éri el őket az igazságszolgáltatás. Sokat ült apja mellett a rendőrségi őrszobában és figyelte a dolgok menetét. Lassankint minden csínját, bínját megtanulta a gazdaságoknak. Pékségeknek adta az apja, a fiu azonban alig érte el a 17 évet, lopni kezdett. Gazságot gazság után követett el és hiába volt az apja intelve, hiába a sok példa előtte, vagy talán éppen az volt a baj. Bodoki Ferencből elvetemedett bűnöző lett. Nemrégiben nagy betörést követett el, minden valószínűség szerint társakkal, azonban csak őt fogták el és a törvényszék 2 évi súlyos börtönrre ítélte. Elszállították a nagyenyedi fogházba, onnan azonban rövid idő után megszökött. Visszajött Brassóba. Itt aztán apja nem fogadta többé vissza és a fiatal fiu barátságát kötött egy csomó kékes emberrel. Lassan csak azoknak a társaságát kereste és néhány hét alatt a 19 éves kölyök egész tábor szerzett magának. Kitanította azokat is, csupa fiatal suhancot és megkezdtek működésüket Brassóban és a környékén.

Előbb azonban, — Bodoki nagy körültekintéssel dolgozott — megszervezte a bandát. Alapszabályokat állított fel és perszöveget köttetett a banda tagjaival.

Szinte teatrális jelenet, amint a 19 éves kölyök előadja a rendőrségen, hogy köztölték meg a perszöveget. Leültek egy nagy kerek asztal köré, amelynek közepé hatalmas kést szúrtak. Olyan kést, ami már lopásból eredt. Aztán a késsel mindegyikük karcosalt ejtett a karján s egy talba, amely szintén lopott holmi volt, egy-egy csepp vért ejtettek. Ekkor aztán megfogadták, hogy bármi történjék is, el nem árulják egymást. Ha bűnmelyiküket elfogják, inkább vállalon mindent magára, de társait ne adja ki. Csak egy esetben szabad a perszöveget megszegni, illetve csak egy esetben szabadulnak fel az alól: akkor, ha Bodoki pezér engedélyt ad arra, ha őt is elfogják s ha jobbnak látja az együttes palomást.

Ez történt aztán most. A rendőrség annak ellenére, hogy maga a lakosság is segítségére volt a fiatal bűnözőknek, elfogták őket. Előbb csak egyet a bandából, aki váltig tagadott, aztán a többit. S éppen a nagy szolidaritáson borult fel az egész. Gyanus volt ugyanis, hogy

mindegyik külön-külön beismerte a bűntetteket, egy és ugyanazon bűntetteket, azonban azt vallotta, hogy csak ő a bűnös s társai nem voltak. Az pedig nem igen fordul még elő a bűnügyi környékban, hogy az ártatlan ember magára vállalja volna olyan bűnt, amit nem ő követett el, nyilbánszó volt tehát, hogy itt banda működött.

Mikor aztán Bodokit is elfogták s együttesen hallgatták ki mindöket. Bodoki, éppen olyan teatrális jelenet közepette, amint azt elmondta, a rendőrségi szobában, feloldotta bandájának tagjait a perszöveget kötelezettsége alól és kiadta a jelszót: „Vallani!”

Vallottak is és ma az egész banda az ügyészség fogházának hűvösén üdül. Nincsenek kétségbeesve és nem tordelik kezüket pallomás közben. A vizsgálóbíró előtt nyíltan beismertek mindent: s még csak azt se tartották fontosnak, hogy menségükre valamit felhozzanak. Nem mondták, hogy a munkanélküliség készítette őket a bűnre és nem ígérték meg,

— Nihilista merénylet egy templom ellen. Bécsből jelentik: Aschafenburgban a napokban ledől a Pál protestáns templom ujonnan épített 20 méter magasságú tornya. A vizsgálat megállapította, hogy merénylet történt, mert a romok alatt robbanó anyagot találtak. Valószínű, hogy a merényletet az aschafenburgi nihilisták követték el.

— ÉHSÉGSZTRAJKBA LÉPTEK. MERT A RENDŐRÖK MEGVÉRTÉK. Temesvárról jelentik: Az aninai rendőrség állítólagos kommunista propaganda miatt letartóztatta Fodor István sóffort és Megyeri István cipészt, akiket Oravicáig vonaton, onnan pedig gyalog kísérte a temesvári rendőrség. A két letartóztatott, akik arról panaszkodnak, hogy utközből bántalmazták őket, a rendőrségen éhségsztrájkba kezdtek.

— Nemzetközi hadifogoly kongresszus Bremenben. Münsterből jelentik: A volt hadifoglyok a napokban nagy kongresszust tartottak, amelyen elhatározták, hogy Bremenbe nemzetközi hadifogolykongresszust hívnak össze.

— MÁS A „MENTHOL” ÉS MÁS A „DIANA”. Temesvárról jelentik: A temesvári törvényszék dr. Feiler tanácsa ma foglalkozott Winkler Mihály ügyével, aki „Menthol” néven egy Diana sóbor-szészhez hasonló készítményt árusított feleséren. A fejeletést a sértett gyár tette. A törvényszék azzal az indoklással, hogy az árdifferencia és a más elnevezés miatt megtévesztés esete nem forog fenn, felfüggesztette Winklert.

— VARÁZSEREJE VAN EGY HAROM-ÉZERÉVES AMETISZTKÖNEK. Londonból jelentik: A Daily Express a régi fáraók titokzatos hatalmára emlékeztető csodálatos esetet ismert. Mr. I. B. Nicholl, londoni kereskedő egy háromezeréves kék ametiszt követ hord állandóan a zsebében, amely természetfölötti misztikus védelemben részesíti tulajdonosát. Nicholl elbeszélése szerint néhány évvel ezelőtt egyik barátja, akivel üzleti dolgokban beszélgetett, hirtelen mély, transzszerű álomba esett, mialatt halk pattanás kíséretében egy ametiszt esett a szőnyegre. Nicholl barátja, magához térve, ünnepélyes hangon így szólt: — Ez a kö Suter-Ra, egyiptomi pap tulajdona volt, a Krisztus előtti XII. században. A té oltálmadra küldte s ha veszélyben vagy, hetszer fohászodj a köhöz és a baj elmúlik.

Röviddel ezután Nicholl barátja visszavonult hálószobájába, ahonnan néhány perc múlva megrendítő segélykiáltás hallatszott. Odasietve, Nicholl borzalommal látta, hogy a szoba nehez tölgyfabutorzata önmagától elmozdult és barátját összelapítással fenyegette. Amidőn a köhöz fohászolt, a borzalmas helyzet azonnal megszűnt. Azóta több ízben mekkült meg veszélyes helyzetekből a titokzatos kö varázserejének segítségével.

— Trafikablás Gyergyótölgyesen. Csikszeredei tudósítónk jelenti: Heim Lipót gyergyótölgyesi kereskedő néhány nappal ezelőtt 50 ezer lej értékű trafik-árut hozatott Piatra-Neamtról. Az árut éjfélkor vitték Tölgyesre, ahol a kereskedő lakása (amik szobájában helyezték el. Éjszaka azonban betörők tettek látogatást a házban és az egész dohánykészletet ellopták. A csendőrség megindította a nyomozást, amelynek adatai szerint a betörők a Regát felé menekültek.

— Halálozás. Hirsch Izidor, a Brüder Selinko, Wien cég, sok éven át volt utazója, szívizghűdésben október 8-án Bécsben elhunyt.

— Felhívás. A brassói református egyház elnöksége ez uton szólítja fel mindazokat a családokat, akiknek a brassói református temetőben sírhelyük van, hogy az eddig esedékes temetőfenntartási díjaikat 1932 december 31-ig feltétlenül fizessék be az egyházközség pénztárába, mert ellenesetben sírhelyük használati joga megszűnik és a temetőbizottság a sírhelyeket más igénylőknek adja át.

hogy nem folytatják tovább működésüket, ha kiszabadulnak. Csak a 33 éves bádigos mester, az 5 gyermekes családapa mondotta, hogy megfertőzték a fiatalokat! Azok kergettek bűnbe és a saját gyermekei. Akik szintén fiatalok és akik enni kértek s tanulni akartak.

Az egész bandában csak a két öreg sajnálatra méltó. A „fiatalok által megmetelyezett” bádigos családapa és — Bodoki Ferenc apja — a rendőr. Aki ma könnyező könyörgött, hogy egyet engedjenek meg neki.

Öt percet beszélhessen elvetemedett fiával s öt perc után — szolgálat segyerevel löhessen le! Ezt kérte az apa.

Kár, hogy a fiatalok a szervezkedést ilyen hibás célokra használják fel és kár a szolidaritást ilyen csúnyán megcsufolni és elpazarolni.

Ha annakidején Bodoki Ferenc apja szervezkedett volna, talán ma nem lenne börtöntöltelék a fia.

d. k.

— A székely mintavásár. Kézdivásárhelyi tudósítónk jelenti: Nagy érdeklődéssel néznek az október 16-iki kézdivásárhelyi mezőgazdasági és áruminta kiállítás elé, amely a kis székely városnak első ilyen kiállítása lesz. Az előjelekből ítélve, a kiállítás páratlan lesz a maga nemében, amennyiben a székely kézügyességnek és ésszerű székely gazdaságnak oly ritka példányai kerülnek a kiállításra, hogy az a régi mondás, hogy „ezermester a székely”, ezuttal is élénken fogják kifejezésre jutni. A kiállításnak nagy jelentőséget kölcsönöz a kor mányvák az a jó akarata, hogy október 16-ikától 20-ikáig bezárólag a CFR vonalain 50 százalékos kedvezményes utazást biztosítottak mindazoknak, akik részt vesznek a kézdivásárhelyi kiállításon. E kedvezményt a mintavásáron megváltandó vásári igazolvány biztosítja, mely 10 lejért kapható. A kormány a kiállításra 50 darab Lechorn-kakast küldött ajándékba, amelyet a fajbaromfi-tenyésztők között fognak szétosztani. A mintavásárnak érdekes részét fogja képezni a kirakverseny, melyben az összes kereskedők részt vesznek.

— KETHAVI FOGHÁZ. MERT SZTRAJKRA BUZDÍTOTT. Temesvárról jelentik: A temesvári tábla most tárgyalta másodfokon Blázy Zoltán munkás ügyét, aki társait sztrájkra buzdította. A tábla a munkást 2 havi fogházra és 500 lej pénzbüntetésre ítélte.

— Négy bandita megölt egy angol nevelőnt. Kharbinból jelentik: Az angol alattvaló miss Wvodruffot négy bandita megtámadta és meggyilkolta. A banditák ugyanis el akarták rabolni a miss kíséretében levő 3 angol gyermeket. A kínai rendőrségnek sikerült a banditák közül kettőt elfogni. — A gyermekeket az éhségtől eszméletlen állapotban találták meg.

— HUSZ ÉVI FEGYHÁZ FELFÉSGYILKOSSÁGERT. Komáromból jelentik: Ma tárgyalta a komáromi törvényszék Madarász István batakési gazda bestialis gyilkosságának ügyét. Madarász, aki nős ember volt, nemrégiben beleszeretett egy fiatal lányba, akit el is akart venni feleségül, azonban első felesége nem akart tőle elválni. Madarász ekkor elhatározta, hogy végez az asszonyval. Első ízben mérget kevert felesége ételébe, ami azonban nem hatott. Másodszor, egy reggel, amikor az asszony vizet mert a kútból, egy óvatlan pillanatban beledobta a mély kútba, azonban a szomszédok idejében kimentették. Harmadszor sikerült végeznie vele. Kivitte egy erdőbe és ott felakasztotta egy fára, majd elásta. Bestialis bűnét felfedezték s most a bíróság 20 évi fegyházbüntetésre ítélte a háromszoros gyilkost.

— A vihar újból két hajót semmisített meg. Stockholmból jelentik: A legutóbbi napokban dühöngő viharok utáiban két hajó esett áldozatul. Tegnap a Kappel nevű német gőzös Wedelaks közelében elsüllyedt. Az Osatal tengerjáró Dalavő közelében zátonyra futott. Vészjeleket adott le, mire több hajó indult segítségére.

— Súlyos betegek megmentője az amerikai „Sloan's Liniment”. Kibíratatlan izületi gyulladások, zúzódások, kifecamódások fájdalmait azonnal megszünteti, ha a gyógysszerrel bedörzsölést végezzük. Az emberiség megmentőjeként említik a csodálatos gyógysszernek az Egyesült Államokban élő felfedezőjét. A legkisebb fájdalmak is azonnal megszűnnek, ha néhány csepp „Sloan's Liniment” gyógysszerrel használunk. Ma már Romániában is kapható e csodálatos világhírű gyógysszer.

— Mindig fehér fogai lesznek, ha állandóan Chlorodont fogkrémet használ a praktikus Chlorodont fogkefe (különlegesen vágott) egyidejű alkalmazásával. Próbá meggyőző.

Antineuralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén, idegszabák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban árultatik. Minden dobozban orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban. Szf 17171

— Bajtársi hűség. (Sajtóbemutató az Astra mozgóban.) Ez a megrázó realizmussal megrajzolt film, értékes egvaránt mint korraiz és mint a háboru elleni propagandafilm. Alkotója C. W. Pabst, a kinek nagy realizáló tehetségét már a „Westfront 1918” című korábbi filmjéből ismerjük. A film cselekménye megtörtént esemény, a hírhedt csurrieres-bánvakatasztrófa alapján íródott. A bányászok, férfiak, nők, tíz-tizenkétéves gyermekek szomorú beláthatatlan sora közeledik a nagy bányaválsághoz, elnyeli őket mindennapi, borzalmas munkahelyük, a nagy tárna. És kiút a katasztrófa, hatalmas bányalégrobbanás elpusztítja mindent, amit emberi kéz és emberi ész alkotott. Száz meg száz francia bányász beleszorul a bedőlő, égő tárnába. A legnagyobb pusztulás, és kétségbeesés perében érkezik a közeli határról, a német bányászok segélycsapata, felszerelve a legmodernebb mentőeszközökkel. A németek sietnek francia bajtársaik segítségére, elfelejtve minden személtvi és fajgyűlölködést, segítőt jobbot nyújtanak, annak, akivel még néhány évvel ezelőttil gyilkos feyyverrel a kézben szembenálltak, saját életük feláldozásával mentik az ő életét. És a film utolsó szavai: „...ha azok odafele nem is tudják elfelejteni a gyűlölködést, mi itten a föld alatt bajtársak vagyunk és testvérek” hiven visszaadják a film irányát és a mai háboruellenes gmemozdulások képét.

— Szent Antal estélyt rendez szegényei javára a róm. kath. nőgyveret vasárnap, október 16-án d. u. 6 órakor a régi rajteremben. Műsor: 1. Zongorán játszik Fuhrmann Emmi urleány. 2. Szaval Verzar Alike. 3. Felolvas Bordeaux Béla. 4. Énekel Kuarczné öngyvsága, zongorán kíséri Kósa Gizi urleány. 5. Szaval Cosma Angelika. 6. Népdalokat játszik Balán zenekara. Az áldozatkész közönséget szeretettel fogadják Bordeaux Árpádné és Fuhrmann Jánosné háziasszonyok.

— Hatalmas értékű inkakincseket fedeztek fel Ecuadorban. Londonból jelentik, hogy inkasirok kiásása közben nagy szerű u inkakincsek kerültek napvilágra. Egyes sirokban citromnagyszágu, tömör aranyból készült disztárgyakra találtak. Eddig nem kevesebb, mint 140 ilyen szinaranyból való gömböt sikerült találni, de vannak a sirokban nagy értékű stílusos ékszerek és egyéb értéktárgyak is. A legértékesebb leletek színhelye az Alamos-farm, egy Lorenzo Tous nevű spanyol ember tulajdona.

— Özv. Zaharia I. Anastasiuné ez uton mond hálás köszönetet mindazoknak, a kik tragikusan elhunyt férje temetésén résztvettek, vagy részvétüket bármilyen módon kifejezték.

— Banditák elhurcolták egy bankárt Csikágóban. Londonból táviratozzák: Csikágói jelentés szerint Collins Norman, a Security Bank és a Second Security Bank elnökét banditák hurcolták el és halálos fenyegetések mellett 5000 dollár váltságdíjat követelnek érte. Eredetileg a bankár feleségét is elrabolták, őt azonban ismét szabadonbocsátották azzal a felszólítással, hogy teremtsen elő a váltságdíjat.

— Orvosi hír. Dr. Salusinszky Jenő szülésznőgyógyász, urológus rendelőjét áthelyezték Voevodul Mihai (Kolostor) utca 1 szám alá. Rendel 11—12, 3—5 és 6—8 óráig.

— Orvosi körökből. Dr. med. A. Zell a Flensburg-i (Németország) diakonissák intézetének volt I. sebész asszisztense (vezető orvos dr. Baum orvostanár) Brassóban telepedik le, mint specialista sebész és női gyógyászati műtétekben rendel 11—1-ig és 3—4-ig Hirsch-ut. 18 I. em. A műtétek a dr. Depner-féle szanatóriumban, Hirsch-utca 15 szám alatt végeztetnek.

— LAZÍTÓ ROPIRATERT KÉT ÉVI FOGHÁZ. Bukarestből jelentik: A törvényszék két-két évi fogházra ítélte Weitman Raul és Schuster Bluma kommunistákat, akik ellen az volt a vád, hogy augusztus elsején háboruellenes és lázító tartalmu rópiratokat terjesztettek.

VESTIS-NÉL

még mindég a régi, olcsó áron vásárol elsórangu minőségű

Szövetet, Bélésárut, Selymet.

Tiszta gyapju átmeneti kabátszövetek **200 lejtől**
Tiszta gyapju téli kabátszövetek **400 lejtől**
Tiszta gyapju női kabátszövetek **150 lejtől**

Óriási választék női és férfi ruhaszövetekben.

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

Egy öleb emlékiratai

Nagyon kérem önöket, ne csodálkozzanak azon, hogy multamat saját alá rendezem. Egy öleb is van olyan érző lény, mint Baskircseff Mária vagy Kreuger gyufakirály barátnője, őt is rabul ejtheti a szerelem s gyakran megrohanhatják olyan érzések, amelyeket érdemes papírra vetni. Nem várom be, amíg Emil Ludwig örökíti meg életem folyását, mert ő csak nagy kutyákról szokott biográfiákat írni.

Jó ölből származó kutyák gyermeke vagyok. Szüleimet már régen elvesztettem. Halálomra emlékszem csak daliás atyámra, a nyugalmazott komondorra, a mint különbjératu ólunk előtt el-elvonitgat kollegáival. Szelidlelkű anyám fiatalabb éveiben csinos vizsla lehetett, sőt ahogyan visszarémlik, idősebb asszony korában is rengeteg hódolója volt, akik hónapján libanyakkal, almacsutkával és hasonló nyalánkságokkal kedveskedtek neki. Kisértésbe azért sohasem került s szinte most is hallani vélem, amint szemiesítőve csaholja:

— Hova gondolsz? Agár ur már én tisztességes asszony maradok! Azt hiszi, hogy olyan kacér kutyával van dolga, mint azok a kutyák, akik ott állnak a sarkon s folyton a lábukat emelik. Szégyelje magát!

Szüleim halála után nagyanyám vett pártfogásába, aki majdnem egész életemre szerencsétlenné tett...

Ebben az időben kezdtem fejlődni. Szemrevaló kutyabakfis voltam s mondhatom, hogy minden kutya megfordult utánam, ha sétálni mentem. Nagyanyám azonban — aki egyébként mindenbe beleütközött az orrával — ennek a rajongásnak oda se szagolt, sőt — mint utólag kiderült — azon törte a fejét, hogy szekszeplemet mimódon tudná a legelőnyösebben kamatoztatni.

Addig tanakodott, míg egy nap eladott egy öregebb kutyatőkepenzesnek. Két kiló pacalt s egy rőf kolbászt kapott értem ez a minden kutyaságából kivetkőzött öregasszony, aki végül is egy kutyapécernél fejezte be hanyatott életét.

Barátom (oh, hogy irtózom ettől a szótól), aki mindennap a legüzletesebb konyhahulladékkal halmozott el, a magánéletben hihetetlenül brutális volt. Egy randevuunkon egyszer csupa anyitól leharapta az egyik fületem, amiért szakítottam is vele.

Életem ezután következő hónapjaiban nem akarok részletekben foglalkozni. Egy bukott nő élete tele van olyan momentumokkal, amelyeket még évek múlta is fáj felidézni.

Ilyen züllött állapotban akadt rám Amália, a pénkisasszony. Hazacipelt, megfürösztött és úgy kicsinosított, hogy nincs az a mondain nő, aki nálam elegánsabb külsővel dicsekedhetne.

Egyszer a moziba is elvit. Itt pillantottam meg életem végzetes szellemét, az ellenállhatatlan, jöfésült Rintintint, aki beannyira belebolondultam, hogy amikor az újságok halálhíreit hozták, elájultam s hosszabb ideig feküdtem eszméletlenül. Bánky Vilma sem siratta meg jobban Rodolpho Valentínót, mint én ezt a feljethetetlen bonvivánt. Amália kisasszony gondos ápolásának köszönhető csak, hogy életben maradtam.

Úrnóm roppant furcsa teremtsé. A környéken „fekete pénlány” néven ismerik — mert örökösén talpig gyzásban jár — s szívtelen, rideg, zárkózott nő híreben áll. Látogatókat nem fogad, vendégségbe nem jár, csak ül, ül naphosszat egy hatalmas karosszékekben és gondolkodik. Fimomvonásu, sápadt arcú, amelyen ezer ránc fut végig, könnynek vagy mosoly-nak nyomát sem láttam. Úgy tűnt fel arra mindig, mint a fásult közömbösség egykedvű lároája.

Egy este azonban, amikor észrevétlenül szobájába osontam, kissé szokatlanul viselkedett. Hatalmas szekrényéből tömördesz színes levelet szedett ki, amiket reszeltő kézzel szétszórta az asztalon. Azután a szekrény palamalgik titkos re-

keszéből egy régi fényképet kolerl elő. Szakállas, fiatal férfit ábrázolt az ódon fotográfia, amelyet Amália kisasszony csókokkal árasztott el, majd a nők fel-felcsukló szipakolásával sirni kezdett. Nagyon furcsának és komikusnak tűnt fel az egész jelenet s én majdnem elnevettem magamat. Mi sirnivaló is van egy öreg fényképen, amelynek egyik sarkában ez a néhány szó és szám húzódik meg: „Amáliának, Jenő. 1886”. Kisasszonyom ezután az asztalra borult s így maradt reggelig. Közben az özüst kandeláberben tövig égtek a karsu, fonott gyertyák, sőt a forró vész kezére is legcsepegett, de ő zavartalanul szunnyadozott tovább. Később a cseléd orvost hívott, aki megállapította, hogy a szívtelennek ismert Amáliát a szíve ölte meg.

A temetésen Jenő is ott volt. Felismerem a fényképről, bár 1886 óta pocakot

eresztett s a szakáll is megfihéredett. Megtudtam róla, hogy nyugalmazott törvénszéki bíró, akinek házastárs öreg felesége és egy feltucat férjezett lánya van. A temetés után hazavitt s azt mondta, hogy az utcán talált. Felesége eleinte kutyába se vett, ma már azonban egyenesen családtagnak tekint.

Nagyon szomorú az élet Amália és Rintintin nélkül, de igyekszem beletörődni a változhatatlanba. Néha úgy érzem, hogy nekem sincs már sok hátra, pedig még a halál gondolatától is irtózom. Hát még a lélekvándorlástól?

Ma még emlékirataimat körmölöm, holnap talán mint virstli, vagy szafaládé díszelgek valamelyik olvasóm asztalán!

Még rágondolni is szörnyű...

Hiszen akkor rám sem fognak ismerni!

NEMES FERENC

Rádió műsor

Vasárnap, október 16.

Bukarest, 11.15: Gyermekelőadás. 11.50 Egyházi zene és szentbeszéd. 12: Román zene. 15: Gramofon. 17: Mezőgazdasági óra. 18: Vegyes zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Nina Alexandrescu hegedümvésző hgv. 21.50: Gronner és Vasilache humoros jelenetei. 21.50: A Marcu-zenekar hgv. — Budapest. 10: Szépségápolás, hírek. 11: Református istentisztelet. 12: Egyházi zene és szentbeszéd, majd hírek. Utána: a M. kir. Operaház zenekarának a hgv. 15: Gramofon. 16.45: Rádiószabadegyetem. (Előadás Arany Jánosról). 17.50: Tokaji szüret közvetítése. 18.50: Hírek, majd a Mándits-szalonzene hgv. 19.50: Mikrofon-látogatás Glatz Oszkár műtermében. 20.20: Sporteredmények. 20.55: Hevesi Sándor „Elzevir” című színművének előadása a stúdióból. 22.55: Bura Károly cigányzenekarának a hgv. 23.50: A székesfővárosi zenekar hgv. — Bécs. 9.20: Gramofon. 10.05: Franz Schütz hgv. 10.55: Kiurina Berta kamarakékesnő hgv. 12.40 A bécsi szimfonikusok hgv. 15.50: Könyvnyű zene. 16: A zágrábi vonósnegyes hgv. 17.45: Az osztrák vasutak zenekarok monstre-hgv. 18.20: A Stern-jazz táncmuzsikája. 20.20: Őszi dalok (Ernst Krenek szerzeményei Enid Szánthó közreműködésével). 21: A müncheni rádiózenekar hgv. 23.45: A Wörthmüller-zenekar táncmuzsikája Münchenből. — Lipcse. 19.50: Az „Eintracht” férfikar hgv. 21: Hgv. 25.05: Az Emdé zenekar táncmuzsikája. — Heilsberg. 19.10: Német őszi dalok. 21: A könnigbergi operaház zenekarának és szólistáinak a hgv. — Berlin. 19.30: Georg Kulenkampff zongoraművész hgv. 20.50: Strauss „A rózsalovag” című vigerájája. 21.40: A stuttgarti filharmónikusok hangversenyének közvetítése. — Langenberg. 18.10: Pápen birodalmi kancellár váiasztási beszédének a közvetítése a nagyiparosok dortmundi gyűléséről. — Róma. 21.45: Puccini „A köpeny” és „Gianni Schicchi” című operái. — Toulouse. 20.50: Nagy szimfonikus hgv. 21: Hawai gitár hgv. 21.15: Vigoperatőredékek és operettáriák. 23.50: Balalajka-hgv. orosz dalokkal.

Hétfő, október 17.

Bukarest. 15: Gramofon. 18: Jazz-muzsika. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Kamarazene. 21.50: Előadás. 21.45: Kétzongorás hgv. 22.10: Könyvnyű zene gramofonon. — Budapest. 10.15 Hgv. 15: Déli harangszó. 15.05: A rádiókvintett hgv. 17: Asszonyok órája. 18: Urbányi János előadása. 18.50: Rigó Jancsi cigányzenekarának a hgv. 19.50: Német nyelvlecke 20: Zene és csevegőóra. 21.20: Divathírek. 21.45: Az operaház zenekarának a hgv. 23.15: Hírek, majd Sándor György jazz-zenekara. 24.15: A most elhunyt Sovánka Nándor cigányzenekarának a hgv. — Bécs. 12.50: A Faltl-vonósnegyes hgv. 15.40: Percy Grainger lemezei. 14.10: Gramofon. 18: A Geigerzenekar hgv. 21: A berlini filharmónikusok hangversenyének a közvetítése. 23.15: A Beky-tánczenekar muzsikája Berlinből.

Hasznos tudni

mindazoknak, kik a természetes hashajtókat előnyben részesítik, hogy

SCHMIDTHAUER

„Ismándi”

kescsüvize főlényesen beválik
Utastás minden palackhoz mellékelve! Kapható mindenütt!

Ifjusági félóra. 17: Béla-vary Erzsébet „Gyermekek Olaszországban” című előadása. 18.50: A székesfővárosi zenekar hgv. 19.45: Angol nyelvlecke. 20.15: Kurina Simi cigányzenekarának a hgv. 21: Nemzetközi hgv. közvetítése Bernből. 22.50: Hírek, majd a Berend-szalonzene hgv. Kalmár Pál közreműködésével. A hgv. szünetében a magyar-lengyel szövetség előadása. — Bécs. 12.50: A Stumpf-vonósnegyes hgv. 15.40: Emmi Leisner lemezei. 14.10: Gramofon. 16.55: Vegyes hgv. 18: Az Eber-zenekar hgv. 20.40: A Tatenhaim-vonósnegyes vidám hgv. 22: A Néopera zenekarának a hgv. (francia szerzemények) 23.10: A Máthé-jazz táncmuzsikája. — Prága. 20.20: A prágai ének kvartett hgv. — Langenberg. 21: A nyugatnémet rádió zenekarának Wagner-Verdi-hgv. — Mühlacker. 20.30: Mozart „Figaro” házassága című vigerájának a közv. a mannheimi Nemzeti Színház-ból. — Hamburg. 21: Weber „Oberon” című romantikus operája. 23.45: A XX. század német táncái.

Péntek, október 21.

Bukarest. 15: Gramofon. 18: A rádiózenekar hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: A rádiózenekar hgv. 21.50: Előadás. 21.45: Aca de Barbu kolozsvári operakékesnő hgv. — Budapest. 10.15: Az állástalan zenészek zenekarának a hgv. 15.50: Ének és zongora hgv. 16.50: Diákok órája. 17: Vidák Sándor cigányzenekarának a hgv. 18.15: Gyorsirási tanfolyam. 18.45: Szalonzene hgv. 20: Lampert Géza előadása Arany Jánosról. 20.50: Operaelőadás közvetítése a M. kir. Operaház-ból. 23.15: Hírek, majd tánclemez. — Bécs. 12.50: A Silving-vonósnegyes hgv. 15.40: Hermann Schey lemezei. 14.10: Gramofon hgv. 17.50: A jelenkor zenéje. 20.55: A sziléziai filharmónikusok hgv. 22.50: A rádiózenekar táncmuzsikája. — Mühlacker. 21.05: A stuttgarti filharmónikusok hgv. Sigríd Onegin közreműködésével. — Frankfurt a-M. 23.45: Tánctörténeti áttekintés zene-részletekkel. — Strassburg. 22.50: Gounod „Philemon és Baucis” című vigerájája.

Szombat, október 22.

Bukarest. 15: Gramofon. 18: Vegyes zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Kreutzer „Granadai tábor” című vigerájája. — Budapest. 10.15: A rendőrszenekar hgv. 15.05: A Stepek balalajkazenekar hgv. 17: Ifjusági óra. 18: Tolnay Pál előadása a szinpadról. 18.50: Bura Károly cigányzenekarának a hgv. 19.50: Arany János emlékünnepe. 20.45: Mit üzen a rádió? 21.15: Gramofon. 21.45: A Liszt-kör hgv. a Zeneakadémián, a székesfővárosi zenekar, Hubay Jenő, Zathureczky Ede, Bátky Anna, Kentner Lajos és a Mátyás-templom énekkarának a közreműködésével. Vezényelnek: Zsolt Nándor és Stefániai Imre, ünnepi beszédet mond Apponyi Albert gróf. 22.45: Hírek, majd Pertis Jenő cigányzenekarának a hgv. — Bécs. 2.50: A Machekzenekar hgv. 14.45: Jean Kiepora lemezei. 17.45: Az osztrák munkásdalszövetség hgv. 18.50: A Wacek-zenekar hgv. 20.40: Régi és új népies dalok. 12.15: A Lécsi szimfonikusok hgv. Kiurina Berta kamarakékesnő közreműködésével. 23.10: A Pauscher-jazz táncmuzsikája Viktor Sternau (ének) közreműködésével. — Langenberg. 21: Nagy hgv. — Palermo. 21.45: Lecocq „Angot asszony” című operettje. — Róma. 21.45: Rossini „Olasz nő Algirban” című operája.

REMINGTON

Jubileumi model, amely 60 szériás gyártási korszakra teszi fel a koronát

Erdélyrészi képviselők:

Brassó, Kolozsvár, Temesvár: CARTEA ROMÁNEASCĂ

Arad: „DICOZANA” könyvkereskedés

Erdélyrészi képviselők:

Nagyszeben: KRAFT és DROTLEF

Déva: CULTURA ROMÁNEASCĂ

Marosvásárhely: RÉVÉSZ ERNŐ

VEZÉRKÉPVISELET: NICOLAE IVANOVICI
BUKAREST, PAS. VILAGROS.

Asira (Apolló) Mozgó

BRASSÓ, Telefon 546

Oktober 14-től kezdve bemutatja G. W. PABST hatalmas alkotását:

KAMERADSCHAFT

Ez a film a legérdekesebb mozi-riport, amely a mai napig fel lett véve és egyúttal a legmegkapóbb és megrázóbb film, melyet Fritz Kampers és Elisabeth Wend kiváló művészek előadása csak fokoz.

OKTÓBER 16.

B. I. a. OLDAI

Sport

Milyen címen került az Izvorul az első osztályba?

Brassó, október 14.

A brassói labdarugóbajnokság második osztályában pár nap óta szokatlanul élénk felháborodással tárgyalják a kerület egyik legutóbbi döntését. Arról van szó, hogy nemrég felosztott a Bertalani T. V. labdarugó szakosztálya, melynek csapatát a nyáron szinte erőszakkal vitték be az első osztályba, azonban már az első mérkőzések után nyilvánvalóvá vált, hogy nem ide való és egy csaknem tucat gólos vereség után megszűnt létezni.

A Bertalani helyett új csapatot kellett hozni az első osztályu bajnokságba. Melyik legyen az új csapat a második osztályban játszók közül? Természetesen első sorban azt kellett volna figyelembe venni, hogy a tavalyi bajnokságban milyen eredményt értek el az aspiránsok. A bajnoki táblázat második helyén a Gloria S. C. nevét látjuk, tehát természetes, hogy jogosan ennek kell a Bertalani helyébe kerülni. Jó csapat, az idén különösen jól szerepelt, jelenleg is a táblázat élén áll. Rendes kis csapat, van felszerelése, utánpótlása, jó vezetősége — megérdemelte volna az első osztályt. Vagy ott van a sepsiszentgyörgyi munkáscsapat, az SMTE, mely éveken keresztül az első osztályban játszott és jelenleg is a legjobbak egyike a második osztályban, egy székelyföldi város reprezentáns csapata, mely kényszerűségből játszik a második osztályban — szintén jogosan pályázhatott a Bertalani helyére.

Ezzel szemben a kerületi gyűlés a sportközönség s a legtöbb egyesület legnagyobb megrökönyödésére a hosszafalu-i Izvorul nevű csapatot hozta fel az első

osztályba. Ezt a szervezetlen, gyengén szereplő együttest, melynek stílustalan játéka kéri a többi csapatoké közül, melynek még rendes felszerelése sincs!

Mégis miért került az Izvorul a Bertalani helyére? Más elfogadható magyará-

Brassó vasárnapi sportprogramja

Brassó, október 14

Négy elsőosztályu és egy másodosztályu bajnoki mérkőzés kerül sorra vasárnap Brassóban.

A Brasovia pályán reggel 8 óra 30 perckor Sparta-Suburbiu másodosztályu bajnoki mérkőzés. Bíró: Liszka. 11 órakor Brasovia öregfiúk-Olympia öregfiúk. Bíró: Gergely.

Délután 2 órakor az Ivria és a Victoria mérkőzése erejüket elsőosztályu bajnoki mérkőzésen Hamar bíráskodása mellett. Győz a szerencsésebb csapat, valószínűleg a Victoria, mely állóképesebb is. 3 óra 45 perckor mutatkozik be az elsőosztályban a hosszafalusi Izvorul, a szintén másodosztályból felkerült Astra ellen. Lungu bíráskodása mellett.

Az Olympia pályán délelőtt 11 óra 30 perckor az Olympia és az Astra ifjúsági csapatai játszanak, délután 2 órakor pedig az Olympia és az IAR játszanak elsőosztályu bajnoki mérkőzést. Bíró: Tóth. E mérkőzésnek kimondott favoritja nincs, a régi összeszokott Olympia fiatal IAR ellen csak lelkes játékkal győzhet. E mérkőzés után kerül sorra a BMTE-

zatot nem találunk, mint azt, hogy az Izvorul román egyesület, míg a brassói Gloria és a sepsiszentgyörgyi SMTE magyar jellegű egyesületek. A brassói kerületben, mint szerte az országban az élet minden vonalán a származás bizonyos előjogokat biztosít s csak így érthetjük meg az Izvorul előléptetését. A csapatnak semmiesetre sem lesz haszna a politizálásból s ezért felhívjuk a kerület figyelmét, hogy első sorban a sportérdeket tartsa szem előtt és nem a származást. A brassói labdarugósport amúgy is mélypontra süllyedt, miért kell ilyen határozatokkal tovább súlyosítani?

A kerület döntése miatt a Gloria felebezett a ligához, mely reméljük, igazságos ítéletet fog hozni.

ACFR mérkőzés. Bíró: Schuller. A vasutascsapat győzelme várható.

Vasárnap motorkerékpáros hegyverseny lesz a Pojánában

Brassó, október 14.

A brassói „Motor Club Coronensis” október 16-án motorkerékpáros hegyversenyt rendez a pojánai serpentinuton, mintegy 3 kilométer hosszú nehéz útvonalon. A verseny legnagyobb díja a dr. Kloos-féle egyesületi vándorserleg, azonkívül díjazásban részesül minden jobb helyezést elért versenyző. Különböző érmek, benzin, olaj, Bosch-gyertyák és egyéb emléktárgyak kerülnek kiosztásra. A verseny startja reggel félkilenckor lesz a Salamon vendéglőnél, a cél pedig a pojánai nagyvendéglőnél (Höhenheim). Nevezni lehet a Kugler és Társa, valamint a Leonida és Társa cégeknek szombat este 6 óráig. A verseny tartama alatt a serpentineken a közlekedést elzárják.

— Október 20-ikán lesz a futballbírák közgyűlése. A brassói kerület futballbíráinak közgyűlése 20-án este 8 óra 30 perckor kezdődik a Fekete-utcai

Luriz-féle vendéglőben. E gyűlésen részt vesznek Brassó, Sepsiszentgyörgy és Kézdivásárhely labdarugóbírái teljes számmal, annál is inkább, mivel az alapszabályok értelmében a képviselőt senkire sem ruházható át.

gomina
argentine

**biztosítja
a frizura
tartósságát**

Ápható: illatszerárakban és drogueriákban.
en. repr. I. Dillan Bukarest, Pitar Mos 4.

CSAK JÓ ÁRUT LEHET ÁLLANDÓAN HIRDETNI

Aki hirdeti az meg-
csúli a vevőt, gyorsan
előnyösen szolgál ki
és megnagyobbodott
forgalom mellett ie-
lentékenyen
OLCSÓBB ÁRAKAT
számít!

**FOGADJA MEG TANÁCSUNKAT:
KÉRJE MINDENÜTT AZ ITT
HIRDETETT MÁRKÁKAT! SZE-
REZZE BL SZÜKSÉGLETÉT
AZ ITT HIRDETŐ CÉGEKNÉL!**

INGYEN nem kaphat semmit, **OLCSÓN** de **HALLATLANUL**

majdnem ingyen vásárolhat kitűnő minőségű elegáns

**FÉRFI és NŐI RUHÁT,
ŐSZI és TÉLI KABÁTOT**

Record Ruhaáruházban

Brassó, Str. Regele Carol 1 sz. (Kapu-utca).

Munkásruhákban és gyermekruhákban óriási választék

CIPŐK

„DERMATA” a legjobb belföldi márka
„SALAMANDER” ES
„FOR-EVER”
a legjobb külföldi márkák

IPSEN

CIPŐÁRUHAZAK
Brassó Kapu-u 28
MEDGYES
SEGESVÁR

A Központi Hiteltiroda és a „B. Z.” tagja.

Áraink olcsósága

Szövet és Bélésáruban

versenyen felül áll!

Látogasson meg vételkényszer nélkül

POSTAVĂRIA POPULARĂ

BRASSÓ, VIRÁGSOR 17 (HIRSCHER-U. SAROK)

FIERĂRIE SPECIAL

A. ROSSTAUSCHER
Brassó.
WEISS MIHÁLY-U. 11 (13)
Épület- és bútorkészítés,
valamint minden vasáru
és szerszám legolcsóbb
bevásárlási forrása.

„Continental”

írógép és számológép
javító műhely
Brassó, Mihail Weisz 19

Csak is

Westeméan

cégnél Brassó, Szabadságtér 8
(volt Lensor 31 - 33).

találja meg a következő előnyöket

Női osztályunkban:

majdnem naponta bécsi és párizsi modellek utáni újdonságokat, — garantált szolid jó árut — szolid, kedvező árakkal

Férfi osztályunkban:

az első-rangu bukaresti Cehoslovacia RT.-nek gyári lerakatát

Mérték osztályunkban:

ki-fogástalan szabást, a Scherg-gyár különlegességeit a legjobb kivitelben
Olcsó férfi és gyermek ruházati osztályunkban: a legolcsóbb árut is közismert jó minőségben.

Eredeti gyári árak!

Telefon 710. A közp. hiteltiroda és a „B. Z.” tagja

BENEDIKT SCHROLL'S SOHN gyártmányai, valamint Crep de Chine előnyös árak mellett

DEPNER és ROTH-nál

BRASSO, KAPU-UTCA
A Brassói Központi Hiteltiroda és a „B. Z.” tagja

Ifjuság

A RIKKANCS

Piszkos a teste,
nincsen ruhája,
nyomorog, koplál,
lehet tán árva...
Újságot árul,
Bókol, köszön,
lelket tart benne
az élet-ösztön.
Szenzációs lapját
egyre kínálja,
hogy legyen mit enni
délre, vacsorára.
Nem keseríti el,
akármí éri.
Ehezik, fázik
és akar élni.

Kiváncsi eszem
bámulva kérde:
Vajjon miért szeret
ez a kicsi rikkancs
élni? ...

A fejedelemasszony áldott gondolata

A sárospataki vár előtt a szél meghul-
lámoztatta az aranyló vetést. Fejülről úgy
látszott, mintha az érett kalászkok kül-
döttsége hajladozott volna a vár urnője
előtt. A kis György legalább így látta.
Újjongva vetette magát anyja koblére.

Lorántffy Zsuzsánna fejedelemasszony
gondolatai férjét követték. Rákóczi
György fejedelem Erdélyországot járta.
S a fejedelemasszony Istenhez imádko-
zott: adjon férjének bölcsességet, hogy
biztos révbe irányíthassa Erdély sokat
szenvetett népét.

Fia szenvedélyes kitörése meglepte.
Maga mellé ültette egy márványpadra:

— Minek örülsz úgy György?
— Anyámasszony! Ha elgondolom, hogy
ez mind a miénk! Milyen jó, hogy ilyen
gazdagok vagyunk! Ugy-e, mi mindig azt
csinálhatjuk, amit akarunk?

Az erős szívű asszony hitetlenkedve
hallgatta a hatalmi vágy és elbizakodott-
ság hangját. Az ő szívében soha nem je-
lentkezett ez. Férje most elért fejedelmi
rangja sem szédítette meg. S most gyer-
meke felnőtt emberek botor észjárásával
beszél...

Mélyen belenézett a gyermek szemébe:

— Ki mondta ezt neked, György?
— Ó, — hát mindenki... De amúgy is
érzem...

— Rosszul érzed, fiam. Senki sem te-
heti azt, amit akar. A világoa mindenki-
nek csak azt szabad tennie, amit Isten
tanácsol neki.

— Nekem még soha, semmit sem taná-
csolt Isten, anyámasszony!

— György, — hát nem tiszteled te
fejedelmi apádat?

A gyermek feje meghajolt, mintha kö-
szöntené Rákóczi Györgyöt...

— Nézz reám, fiam: hát nem szeretsz
te engem?

— De igen, — ó, hogyan szeretném
anyámasszonyt!

Áldó mozdulattal tette kezét fia fejére
a nagyasszony:

— Látod, — ezt mind a jó Isten taná-
csára kell tenned!

A fiu szertenéz szeme újra megakadt
a hódoló vetésen:

— Anyámasszony, dehát miért mondja
mindenki, hogy a vagyon a legfőbb jó?
S miért keresem apámuram kedvét külső-
országbeli követek?

A nagyasszony kitért a felelet elől. Le-
mutatott a síkságra:

— Látod György, milyen alázatosan
hajlonganak a megtermett kalászkok? Így
adnak hálát a jó Istennek érett kincsü-
kért. Ilyen az okos ember is. Tudja, hogy
mindent Istennek köszönhet. Csak egy-
van, amiben a maga akarata is segítheti.

— Én meg akarom szerezni azt az
egyet is, anyámasszony!

— Isten segítségével megszerezheted.
Még ma írok az én tisztelt tudós barátai-
mnak. Meghívom őket ide, Sárospatak
várába, hogy ezt a te, magasan hordozott
üres kis fejedet töltsék meg a tudás ter-
hével...

— Ó, — hát még többet kell tanulnom,
anyámasszony?

— Többet? — Hiszen még semmit sem
tanultál! Holtilg tanulni kell a nyelvtan-
bernek. És sohasem szabad különbnek
tartanod magad másoknál, csak azért,
mert Istenünk szüleidet hatalmi polcra,
nagy javadalmak birtokába heiyezte...

A gyermek szívében dac ágaskodott!
Egyenlőnek érezte magát más emberek-
kel?

— De hiszen mégis különb vagy k má-
soknál! A szellemgyermeknekél, a vár-
nagy fiainál, a nemes urfiaknál is! Mert

A csokoládét és cigarettát rágó őz

Ontarióban (északamerikai város) az
Algonquin parkban hatalmas állatkert
van, ahova a látogatókat egy külön kis-
vasut szállítja. A vasutnak így egy kis
perrónja is van, ahol már két esztendő
óta minden vonat érkezéskor ott áll egy
őz, Bily a neve és a gyermekekhez dör-
gölözve csokoládét vár.

Bily ugyanis ezeltől két évvel véletlen-
ségből kiment a pályaudvarra, ép a vo-
natérkezés idején. Az állatkert látogatói-
sára érkező gyerekek csokoládéval kínál-
ták meg, amit a kis falánk őz hamarosan
bekapott. Ez nem lett volna olyan nagy
baj, csak hogy Bily rá is kapott — ép
ugy, mint a gyermekek — a csokoládéra
és azóta minden nap, minden vonatér-

azok mellé nem állíthat tudós professzo-
rokat az anyjuk!

Lorántffy Zsuzsánna Istenhez fohász-
kodott tanácsért. S nagy terv villant fel
lelkében. A jövőendő képei bontakoztak ki
előtte: tágas tantermek... Bennük gyer-
mekek, serdülő ifjak, serkedő bajszu
ifjak... Hallotta képzeletben, hogy tu-
dós professzorok magyaráznak az ifjak-
nak... S nem szabad válogatniok. gaz-
dag-e, szegény-e, ki tudományukat issza.
A sárospataki vár falai közül el kell in-
dulnia a testvérieség gondolatának. Meg
kell hódítania először is ezt a tévelygő
gyermeket...

Igy alakult ki a fejedelemasszony lel-
kében a sárospataki kollégium terve. Is-
ten tanácsára hallgató asszony szíve által
alapozta meg.

Szentmihályiné Szabó Mária

INNEN—ONNAN

Az etikett

Hogy minő szigorú és egyuttal persze
komikus is volt az udvari etikett XVI.
Lajos korában, (1754—1792) semmire bi-
zonyítja ekesszólóbban, mint amit Carly-
le, a nagy angol történetíró (1795—1881)
jegyzett föl, amikor de Brézé szertartás-
mesterről rajzolt képet. Azt írja róla.

— Hü volt az etiketthez, amelyben ál-
lott az ő hite itt alatt, vértanuja a sze-
mélyek iránt való tiszteletnek. Rövid
gyapju-köntösök nem járulhattak öfel-
szeg kezének csokolására, amíg a hosszú
atlaszpálástok csokolák azt. Sőt, nemrég,
midőn a szegény kis trónörökös kiterít-
ve feküdt, s valamely szertartásos látó-
gatás érkezett, nem jelentette-e be pon-
tosan még a trónörökös holttestének is?
„Monseigneur, az országrendek egy kül-

döttsége!”

S ez a királyság végnapjaiban volt így,
majdnem közvetlenül a forradalom kitö-
rése előtt! Az ily tünetek, szokások és
rendtartások hitebben jellemeznek egy
kört, mint az ország lakóinak vallásossá-
ga vagy a rendelkezésre álló katonák lét-
száma.

A párisi természetrajzi múzeumban egy
csodálatosan szép vizinövényt mutatnak
most. „Victoria Regia” a neve és arról hí-
res, hogy 1893 óta nem virágzott.

A pompázatosan szép virág óriási szir-
mainak átmérője egy méter.

A párisi közönség annál inkább kíván-
csi a csodálatos virágra, mert nem nagyon
tudja majd bevárni a ritkán nyíló virág
újabb negyven év múltán esedékes legkö-
zelebbi virágzását.

A lopott tök

Irtá: Csike Károly

Csiza Gergő és Lőcs Vendel egyik szepe-
tembervégi nap délutánján az egerszegi
vásárról baktattak hazafelé a poros or-
száguton. Mind a kettő fejőstehén irá-
nyában fáradoztak. De a vásár nem sike-
rült. Hiányos volt a bugyelláris tartalma.

Egerszeg a világ közepétől, azaz Gergő
bácsi és Vendel szomszédja falujától:
Kiskendőtől messze esik. Lám, déltájban
fordítottak hátat a vásártérnek, mégis
négy órákor még csak a fele utat tették
meg Kiskendig. S máris elfáradtak.

— Ej, komám, rövidítsünk valamit az
utunkon. Vágjunk le ezen a kukoricás
szőlén. — indítványozta Vendel.

Alig tettek pár lépést a barázdában,
Vendel szörnyű csodálkozással felkiáltott:

— Nini, az ángyika viganóját! Milyen
szép tök van a kukoricásban!

— Hagyd, komám! Ne bolondítsd szeme-
det azzal, ami a másé. Siessünk, mert még
harangszóra sem érhetünk haza.

Vendel fejét vakarva követte Gergő
bácsit. Pár perc múlva azonban ismét ki-
tört belőle a csodálkozás:

— Tyü, az ángyi szép viganóját! Ez
aztán tök! Ilyen gyönyörű szép portékát
sohasem láttam.

Gergő bácsi szótlanul baktatott előre,
csak mikor a társa elmaradt mögötte, te-
kintett hátra. Vendel akkor bujt elő a ku-
koricásból egy nagy uritökkel.

— Vigyázz, komám, az Isten szerelmére!
Még engem is szegyenbe viszel!

Alig haladtak négy-öt lépésnyire, Ven-
del még hangosabb csodálkozásba csa-
pott:

— Ju-ju-juj! Az ángyika cifra, szép
viganóját! Micsoda csoda! Vesszek meg,
ha láttam ilyen szép, nagy tököt! Miért is
vagyunk ilyen messze a falutól?

Béahajította az előbb elemelt tököt a
kukoricásba s még nagyobb tökkel jött ki
belőle.

Gergő bácsi nem szólt semmit, csak
fejét csóválta, majd különös mosoly je-
lent meg sűrűn barázdált ábrázatán.

A kukoricából kiérve, hosszú taguton

kopogtak tovább szótlanul. Egy óra mul-
tán ismét az országra tértek. Vendel
szörnyen nyögött:

— Drága, jó komám! Segítsél: vidd egy
kicsit a tököt. Felét odaadom neked.

— Köszönöm, komám, nem kérek belő-
le. Én is fáradt vagyok, magamat is alig
tudom már cipelni...

Annymira fáradt volt Gergő bácsi, hogy ő
maradt hátul. Vendel ment nyögve, só-
hajtozva előtte. Pedig még messze jártak
Kiskendőtől s már alkonyodott.

Erdei út következett. Gergő bácsi két
kavicsot vett fel az utról s egyiket a sűrű
lombok közé hajította.

Vendel nagy rémülettel tekintett hátra:

— Hallottad, komám?! Valaki utánunk
dobott!...

— Lehet, komám, én is hallottam va-
lamit...

Vendel ijedt, firkászó szemmel tekint-
gett körül s aztán meggyorsította lép-
teit.

Most a másik kavics a kopott tarisznyá-
jára koppant.

— Jaj, komám, megdobtak, fussunk!...

Baj lesz...

Bősz futással megiramodott Vendel s
mindaddig szaladt, míg csak ki nem ért
az erdőből. Ott várta meg lihegve a mesz-
sze elmaradt, öreg Gergő bácsit.

— Jaj, az ángyika bokorugró, szép vi-
ganóját! Így még sohasem fáradtam el...

— Add ide hát azt a tököt, viszem he-
lyetted akár hazáig is.

— A tököt?! — kapott Vendel a feje
hátuljához. — Tyü, a cifra micsoda viga-
nóját! Azt sem tudom, hogy dobtam el!

Jaj, pedig milyen kár, milyen szörnyű
nagy kár azért a szép nagy tökért s hát
még a hiábavaló, keserves fáradságom-
ért!...

Gergő bácsi elmosolyodott s majd ko-
moly ábrázattal szólt:

— Bünbe kóstoltál, bünért fáradtál; adj
hálát Istennek bünbáló szívvel, hogy
ilyen olcsón szabadultál...

Ősszel a parkban

Magányosan ülök egy korhadó fapadon.
Hosszan merengek a hulló lombokon.
Köröttem itt van az elmúlt és halál.
— Szívemben mégis tavasz muzsikál!

A fák közé már kopasz ágak pegyülnek.
A könnyű égre pedig komor felhők ülnek.
Az őszi szél a halott leveleknek fúj.
— De az én szívemben tavasz muzsikál!

Udvarhely, BOTÁR BÉLA, V. gimn.

Fejtörő

BETUREJTVÉNY
Simon István, Brassó.

Sült Olaszország
Németország
Anglia

N. N., Brassó.

Rend
6
t=d Gőzös
óriási

Brach Ilonka, Nagyvárad.

talál k ész

KOCKAREJTVÉNY
Petke Ede, Illyefalva.

1. 2. 3. 4.

1.					Főváros
2.					Női név
3.					Férfi név
4.					Egi test. névelővel

Felülről lefelé is ugyanaz, mint ol-
daltól.

REJTETT NÉV

— ezső
— lek
— kos
— ároly
— üllőp
— lemér
— udolf
— ndre
— ándor
— ézár.

Ha ezeket a férfinéveket helyesen ki-
egészítjük, kezdőbetűik egy nagy magyar
államférfi nevét adják.

Henter Béla, Brassó.

1	2	3	4	5	
1					lovas katona
2					aki úton van
3					mielőtt varr, ezt csinálja
4					a szabó
5					tödmives, kertész teszi
					mássalhangzó

Ugyanaz lefelé is.

Az október 2-iki számban megjelent mellék-
letünk Fejtörőjének helyes megfejtése: Tibor,
Pál, Tamás, Lajos, Almos, Károly, Ede, Endre,
Dezso, Antal, Ödön, Ottó, László, Elek, Dé-
nes, Arma, Adél, Etel, Emma, Elli, Éva.

Betűrejtvény: Bárgyú, esztelen, makacs.

Kockarejtvény: Kocka, orion, cimpa, kopog,

a nagy.

Helyes megfejtést küldtek be: Balogh Ti-
bor, Brach Ilonka, Nagy Magdus és Roessler
Jenő, Elephant Béla, Jevitzky Hajnalka,
Gold Sári, ifj. Sükösd József, Orbán Idus és
Istvánffy Margit.

A könyvet Balogh Tibor nyerte. Írja meg
pontos címét, életkorát és azt, hogy körülbe-
lül milyen könyvet szeretne.

Az „Ifjuság” szerkesztője üzeni:

B. I., Nagyvárad. Kedves Ilonka, rosszul
esett a lapod. Dehogy mellőzlek én, kedves.
Te vagy az egyik legrégibb és legszorgalma-
sabb gárdistám és ha egy héten véletlenül el-
marad az írásod, aggodom, hogy nem vagy-e
beteg. Írásod csak anyagtörődés miatt nem
jött, semmi más oka nincs ennek, kedves. Jö-
vőhéten hozom az egyik novelládat. Szervusz.
Üdvözlök. — B. I., Udvarhely. Vártalak
már, Béla fiam. Azt hittem, hülsen lettél az
Ifjusághoz, kedves munkatársam. Csak szor-
galmasan. Friss dolgokat, őszintét, egyszerű
keresetlen szavakkal megírt dolgokat kérek.
Kézfogás.

MÁR CSAK 3 NAP VÁLASZT EL

a ROMÁN ÁLLAMI SORSJÁTÉK I-ső osztályának húzásától

Október 19 és 20-án kerülnek elosztásra az első

2450 NYEREMÉNY 7,430.000 LEI ÉRTÉKBEN

Ne mulassza el az első nagy nyereményeket, mely 700.000, 300.000 és 100.000 leiből áll

Ismételjük tanácsunkat: Az intelligens játékos a sorsjátékot mindig az I-ső osztállyal kezdi meg, hogy egyetlen egy nyereségi alkalmat el ne mulasszon az egész sorsjátékból, mely

40.000 nyeremény: összesen 240,320.000 leiből áll

Vásároljanak szerencsés sorsjegyet a
KERESKEDELMI HITELINTÉZET R.-I.
Cluj, Piața Unirii 20.
a Román Állami osztálysorsjáték főelárusítójától
és vidéki bizományosaitól.
Postai megrendelések a legpontosabban eszközölhetnek.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Egy családi ház építésére alkalmas építési telek, közel a város központjához, megvételre kerestetik. Cím: „Kert” jellege alatt a kiadóban.

ONGYUJTÓ, a legújabb rendszerű, a monopol által lebélyegezve, kapható a Cartea Românească cégnél, Dicioșan-martin. Ára darabonként 380 lej. Hozzávaló 5 darab óriási kovakő 35 lej. Szétküldés utánvétel. 19319

Lakás

2 különbejáratú butorozott szoba fürdőszobával, esetleg azonnalra kiadó. — Brassó, Weisz Mihály-utca 28. 19582

Kiadó november 1-től egy, vagy két butorozott szoba, szép fekvésű helyen, a Koronától 5 perc. Cím: „Jó levegő” alatt a brassói kiadóban. 19536

Különbejáratú, barátságos, butorozott szoba azonnal kiadó. Brassó, Vár-utca 1.

Vegyes

HAZASSÁG CELJÁBÓL ismeretséget óhajt nagyon intelligens, egészséges, jó megjelenésű legjobb családból származó nő. Hozomány 1 és fél millió és elegáns otthon saját házában. Figyelembe jöhet szellemileg magas képzettségű zsidó férfi (orvos, nagykereskedő) 48-54 éves legjobb ajánlatokkal. Leveleket lehető-

leg fényképpel „Jellem, kedély, eredmény” jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja. 19576

Havadiné tánciskoláját a Gewerbeverein nagytermében pénteken és kedden tartja, este nyolctól. 19569

Gyengé férfiaknak

válaszbélyeg beküldése el-
lenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenci-
zációs találmányom ismer-
tetőjét. Cím:

„Patent 601” Cluj (Kolo-
zsvár) I sz. postafiók

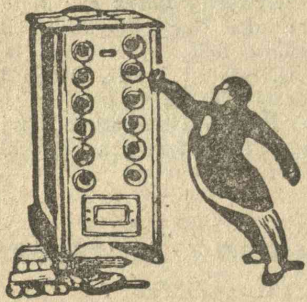
Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla.** — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó).
Károlykirály-utca 56-58. szám. — Telefon: 82.

Fiókiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creangă 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Marosvásárhely, Piața Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámín Árpád és Bernáth Ernő. — Temesvár, Arad- és Krassószörényvármegyék: Németh Gábor (Temesvár, I. (Str. Lăncovici 5) Telefon: 1711.

Főmegbizott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Călugăreanu 30.
MEGBIZOTTAK: Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — Bukarest: Dán Dániel és Gerő Sándor — Űes: Vadasz Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — Kolozsvár: Dénes József (Strada N. Curches 3, volt Vár-utca). — Lugos: Tóth Gyula. — Nagyszeben: Szigetváry László (Strada Turnului 13). — Nagyvárad: Szabó László (Strada Constantin 2) — Udvarhelymegye és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — Szilágysomlyó: Helyer Ernő. — Torja: Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Ez az a kályha,
amely az Ön szobáját fűti

ZEPHIR

10 kgr. fával 24 órán át

Kérjen prospektust!!

SZÁNTÓ DEZSŐ és FIA
redőny- és kályhagyártól, ORADEA

Lerakat: **Thomas, Scheeser & Galtz, Braşov.**

Szerencsés és gazdag lesz, — Ki FORTUNÁNA sorsjegyet vesz!

Vásároljon szerencse-sorsjegyet!

„FORTUNA” főkollekturánál

Enkelhardt Sándor Brassó, Weisz Mihály-utca 5-7 szám.

Szerencsés és gazdag lesz, — Ki FORTUNÁNA sorsjegyet vesz!

Tudatjuk, hogy
ifj. Bencze Antal
mozdonyvezető
az Erdélyi Erdőipar R. T. volt
szorgalmas és megbízható alkalmazottja f. hó 14-én meghalt.
Brassó, 1932 október 14.
Az Erdélyi Erdőipar Rt.
Igazgatósága és tisztv. kara

Fájdalommal tudatjuk az összes
rokonokkal és ismerősökkel, hogy
ifj. Bencze Antal
az Erdélyi Erdőipar Rt. volt moz-
donyvezetője f. hó 14-én meghalt.
Brassó, 1932 október 14.
A gyászoló család.

BARANYAI GYÖRGY

alsótömösi cserépkályhagyár
lerakat

Brassó, Vasut-utca 52 szám
(Vámmal szemben).

Vállal javításokat és átrakásokat is

Fizetésül elfogad:

Brassói és Nagyszebeni Általános Takarékpénztár és Brassói Népbank betétkönyvet is

VASCSÓUDVAR Műszaki Vállalat

Fürdőszoba, központi fűtés, szellőzőberendezések. Vízvezetési és csatornázási munkálatok, szakmérnöki tervezés és vezetés mellett.

KERTÉSZ HENRIK Brassó Telefon 552

Primăria Municipiului Braşov

No. 23646-952

Serv. Veterinar

HIRDETÉMÉNY

Közhírré tétetik, hogy az október 24-én szokásos szarvasmarha és sertés vásár bizonytalan időre elhalasztatik és idejében ki lesz hirdetve, hogy mikor fog megtartatni.

Az országos lóvásár Brassóban 1932 évi október 24-én lesz.

Brass, 1932 október 8
Állat egészségügyi főnök: Secr. Gen.
(olv. aláírás.)

Primăria Municipiului Braşov

No. Pres. XVI A. 5-1932

HIRDETÉMÉNY

A fordítók és hivatalos tolmácsok vizsgálója 1932 október hó 29-én délelőtt 10 órakor lesz a Curtea de Apel-nél Brassóban.

A pályázók kérvényeikhez csatolják megfelelő igazoló okmányukat, melyeknek tartalmazniuk kell:

a) mesterség, vagy foglalkozás és lak hely.

b) diploma, vagy tanulmányi bizonyítvány (nem fogadtatik el a vizsgánál olyan, akinek legalább 4 középszályról nincsen bizonyítványa).

c) megnevezve a nyelvet, amelyre mint fordító pályázik.

Brassó, 1932 október 8.

Elnök:

(Olvashatatlan aláírás)

Szilágysági autóbussz-menetrend

Érvényes 1932. október 1-től

Zălau—Şimleul-Silvaniei—Carei—Valea lui Mihai—Satu-Mare:

INDUL					ÉRKEZIK				
I.	II.	III.	IV.	V.	I.	II.	III.	IV.	V.
—	5	13	13 ³⁰	18 ³⁰	—	8 ³⁰	8 ¹⁵	14	20
—	5 ⁴⁰	13 ⁴⁰	—	19 ⁰	—	—	7 ³⁵	13 ²⁰	19 ²⁰
—	6	14	13 ⁴⁵	19 ³⁵	—	8	7 ¹⁵	13	19
—	7 ³⁰	—	15 ³⁰	—	—	6 ³⁰	—	—	17 ³⁰
—	8 ³⁰	—	16 ³⁰	—	—	5 ³⁰	—	—	16 ³⁰
6 ³⁰	9 ⁴⁵	15 ³⁰	17	—	9 ⁴⁵	4 ¹⁵	—	15 ⁴⁵	15 ³⁰
8 ⁴⁵	9 ⁴⁵	17 ⁴⁵	17 ⁴⁵	—	7 ³⁰	—	—	13 ³⁰	15

ÉRKEZIK

INDUL

Érmihályfalváról vonatcsatlakozás Debrecen—Budapest felé
10⁵⁰ órakor

Cluj—Huedin—Ciucea—Şimleul-Silvaniei—Zălau:

INDUL				ÉRKEZIK			
I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
—	—	15 ³⁰	—	—	9 ³⁰	—	—
—	—	17 ²⁰	—	—	7 ⁴⁰	—	—
—	10 ⁴⁰	18 ⁰⁵	—	—	7	15 ³⁰	—
7 ¹⁵	12	19	—	6	14 ¹⁰	19 ⁴⁰	—
7 ¹⁰	12 ²⁰	19 ¹⁵	—	5 ³⁰	13 ³⁰	19 ²⁰	—
7 ⁵⁰	12 ⁴⁰	19 ³⁵	—	5 ³⁰	13 ³⁰	19	—
8 ¹⁵	14	20	—	5	13	18 ³⁰	—

ÉRKEZIK

INDUL

SOC. MERA & COMP.

A Brassói Lapok nyomdavállalatának kiadása és nyomása.